

# KL

› KEND DIN KOMMUNE  
KOMMUNALØKONOMISK FORUM 2021

NØGLETAL



# KEND DIN KOMMUNE

BRUG NØGLETAL I STYRINGEN  
2021 / 2. UDGAVE

## Kend din kommune – Brug nøgletal i styringen 2021

© KL

2. udgave, 1. oplag 2021

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Tryk: Rosendahls a/s

Foto: Colourbox

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830670

ISBN 978-87-93950-29-0

ISBN 978-87-93950-30-6-pdf

# FORORD

Hvad er udviklingen i andelen af segregerede elever? Og hvad er normeringstallene rundt omkring i kommunerne? Disse tal og mange flere giver et indblik i kommunernes maskinrum, og tallene er af helt afgørende betydning for kommunernes udvikling. En række af tallene er både lokalpolitisk og landspolitisk i fokus. Normeringstallet er fx i stigende grad relevant med implementeringen af lovbundne minimumsnormeringer. Nøgletal, der siger noget om dette og alle mulige andre kommunalpolitiske prioriteringer, har vi endnu engang samlet til Kommunaløkonomisk Forum.

I Kend Din Kommune samler vi de vigtigste styringsnøgletal på de forskellige kommunale sektorområder. For hvert nøgletal kan du se, hvordan din kommune placerer sig i forhold til andre

kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan bidrage til at blive klogere på, hvordan man tilrettelægger en effektiv styring i kommunen. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på hvordan din egen kommune ser ud i forhold til andre kommuner og giver inspiration til de politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer og nye tiltag.

KL, januar 2021

## › NØGLETALLENE TIL KEND DIN KOMMUNE 2021

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2021 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Der, hvor det er muligt, er styringsnøgletallene lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget, og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser. Data fra årets publikation vil kunne downloades igennem KL Databank i FLIS.

Ændringen i de enkelte nøgletal ift. forrige år vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg. Disse angiver, om kommunen i år har opnået en hhv. højere, lavere eller samme placering på et bestemt nøgletal i forhold til andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sygefraværet i forhold til sidste år, men samtidig opnå en lavere placering, hvis sygefraværet er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er tomt, er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret eller introduktion af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på: [www.kl.dk/kdk](http://www.kl.dk/kdk)

# INDHOLD

<b>01 / ØKONOMI</b> .....	<b>4</b>	<b>02 / DAGTILBUD</b> .....	<b>14</b>
Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune? .....	4	Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5 årig? .....	14
Er jeres økonomi i balance? .....	6	Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud? .....	16
Hvor meget bruger I på anlægsprojekter? .....	8	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 0-2 årige? .....	18
Hvor stor er jeres kassebeholdning? .....	10	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 3-5 årige? .....	20
Hvor stor er jeres gæld? .....	12	Hvor stor en andel af personalet i jeres dagtilbud er uddannede pædagoger? .....	22
		Hvornår starter jeres børn i skole? .....	24
		<b>03 / FOLKESKOLE</b> .....	<b>26</b>
		Hvad koster en elev i din kommune? .....	26
		Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune? .....	28
		Segregeres færre elever i din kommune ift. sidste år? .....	30
		Hvad er karaktergennemsnittet på jeres folkeskoler? .....	32
		Hvor mange elever i jeres kommune får mindst 2 i dansk og matematik? .....	34
		Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse? .....	36
		<b>04 / UDSATTE BØRN OG UNGE</b> .....	<b>38</b>
		Hvordan har udgifter til udsatte børn og unge udviklet sig? .....	38
		Hvad er jeres udgifter til anbringelser? .....	40
		Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge? .....	42
		Hvor mange af jeres anbragte børn og unge kommer i institutionstilbud? .....	44
		Hvor mange underretninger modtager I? .....	46

<b>05 / UDSATTE VOKSNE OG HANDICAP</b> .....	<b>48</b>	<b>08 / BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION</b> .....	<b>82</b>
Hvad er jeres udgifter til voksenhandicap? .....	48	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse? .....	82
Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig? .....	50	Hvor gode er I til at få A-dagpenge-modtagere i selvforsørgelse? .....	84
Hvor mange timers hjemmehjælp visiterer I til personer under 65 år? .....	52	Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse? .....	86
Har I høje udgifter til længerevarende botilbud? .....	54	Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse? .....	88
Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig? .....	56	Hvor gode er I til at få fleksjobbere i arbejde? .....	90
<b>06 / ÆLDRE</b> .....	<b>58</b>	<b>09 / ADMINISTRATION</b> .....	<b>92</b>
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig? ....	58	Hvor meget personale bruger I på ledelse og administration? .....	92
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig? ....	60	Hvad er jeres udgifter til central administration? .....	94
Hvad er gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp? .....	62	Hvor højt er jeres medarbejders sygefravær? .....	96
Hvor stor en andel af jeres 65-79 årige modtager hjemmehjælp? .....	64	Hvordan har jeres personaleforbrug udviklet sig? .....	98
Hvor stor en andel af jeres 80+ årige modtager hjemmehjælp? .....	66	<b>10 / INDKØB</b> .....	<b>100</b>
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 65-79 årige? .....	68	Hvor meget konkurrenceudsætter i? .....	100
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+ årige? .....	70	Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter i jer? .....	102
<b>07 / SUNDHED</b> .....	<b>72</b>	Hvor meget køber I ind for pr. indbygger? .....	104
Hvor meget bruger jeres kommune på sundhed? .....	72	Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere? .....	106
Hvordan er udviklingen i syge- og sundhedspersonale? .....	74	Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.? .....	108
Hvor meget bruger jeres kommune på hjemmesygepleje? .....	76	Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet? .....	110
Hvordan er udviklingen på genoptræningsområdet? .....	78		
Hvordan går det med sundhedsfremme og forebyggelse? .....	80		

## HVAD ER JERES UDGIFTER TIL VOKSENHANDICAP?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det specialiserede voksenområde udgør 34,1 mia. kr. i regnskab 2019, svarende til 13 pct. af kommunernes samlede serviceudgifter. Der er stor forskel på udgiftsniveauet på tværs af kommunerne. Nøgletallet viser, at kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde varierer mellem ca. 7.000 kr. og 18.000 kr. pr. 18-64-årig. En del af variationen i udgiftsniveau skyldes eksterne faktorer fx socioøkonomi. Men en del af forskellen skyldes også interne faktorer som det valgte serviceniveau og forskellige tilgange til drift og styring af området.

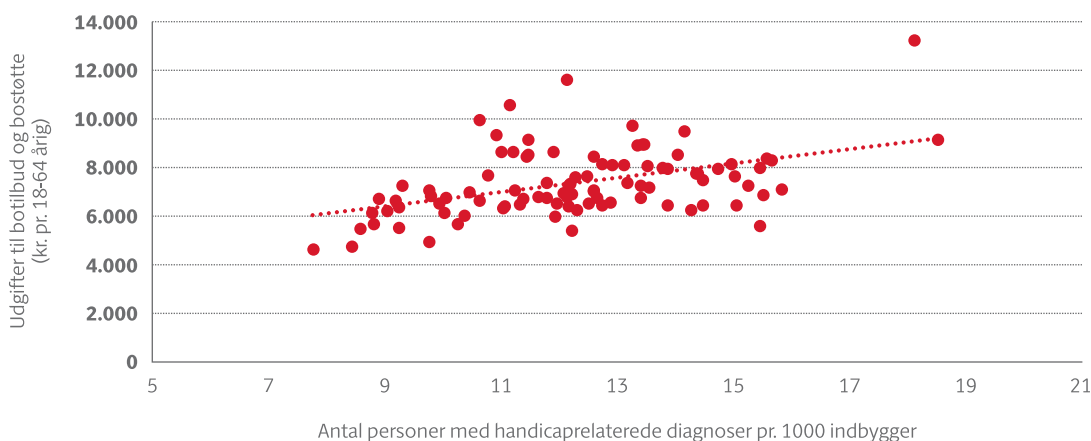
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I en politisk vedtaget strategi, som fastlægger mål og retning på området? Og hvordan sikres det, at strategien får gennemslag i organisationen?
- › Hvordan sikres det, at sagsbehandlerne anvender det vedtagne serviceniveau i deres arbejde?
- › Hvordan vægtes socialfaglige og økonomiske hensyn i visitationen?
- › Hvordan arbejdes der med at sikre en effektiv drift på kommunens egne botilbud?
- › I hvilket omfang anvendes I tillægsbevillinger på området?
- › Anvender kommunen ramme- eller aktivitetsbudgettering på området?

### SAMMENHÆNG MELLEM RAMMEVILKÅR OG UDGIFTER

Kommunernes rammevilkår har betydning for udgifterne på det specialiserede voksenområde. Eksempelvis vil kommuner, som har mange indbyggere med handicap typisk også have højere udgifter til botilbud og bostøtte. Som figuren viser, er der dog langt fra tale om en entydig sammenhæng. Der er kommuner, som på trods af mange borgere med handicap har et lavt udgiftsniveau. Det kan bl.a. også skyldes forskellige serviceniveauer eller tilgange til eksempelvis visitation og styring.

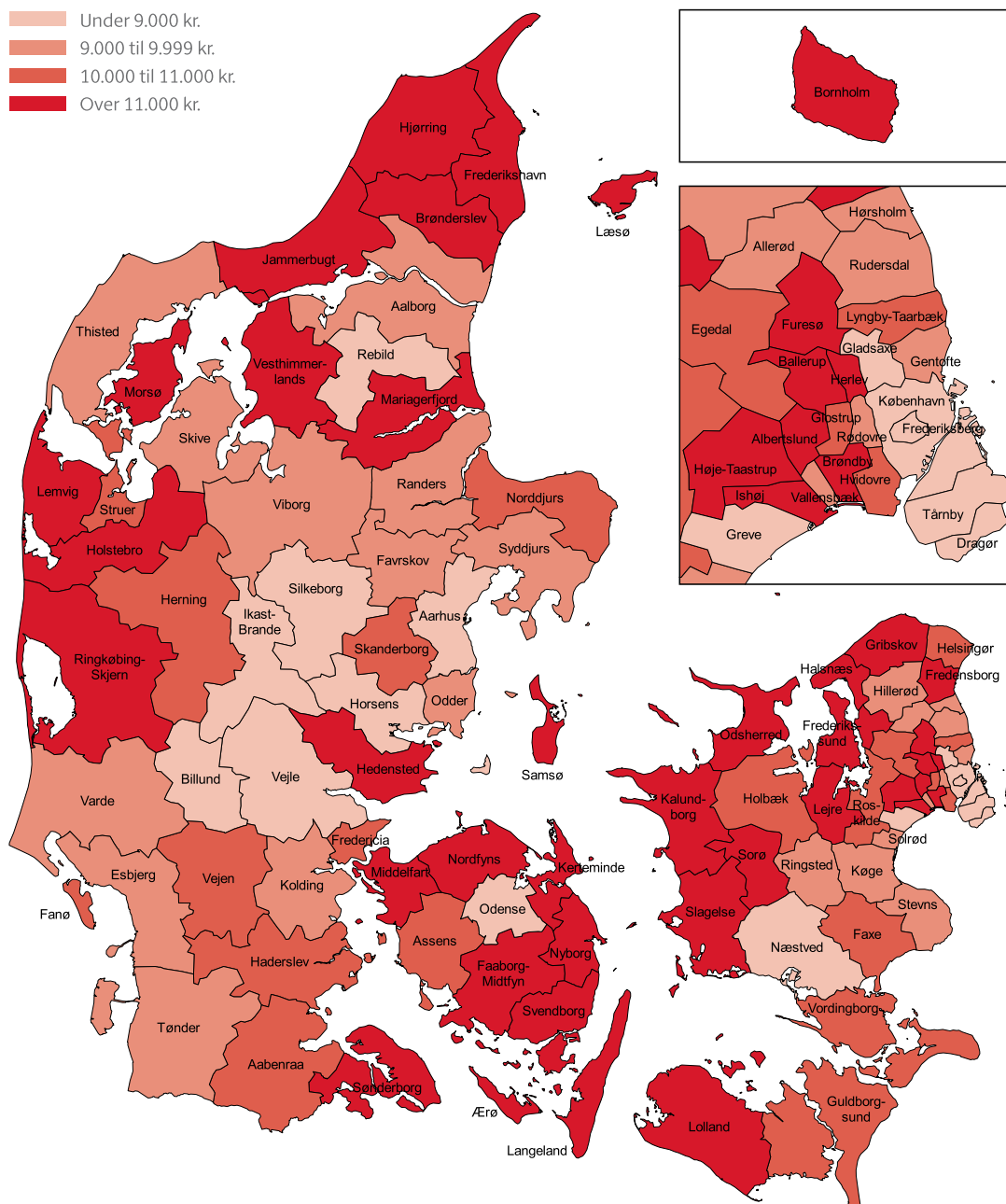


### › Udgifter til voksenhandicap pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl

Frederiksberg	7.189	▲
Odense	7.625	▼
Københavns	7.787	▲
Vejle	8.005	▼
Billund	8.366	▲
Greve	8.625	▲
Gladsaxe	8.631	▲
Aarhus	8.694	–
Næstved	8.705	▼
Silkeborg	8.773	▲
Rebild	8.777	▼
Dragør	8.804	▼
Tårnby	8.971	▼
Horsens	8.983	▲
Ikast-Brande	8.987	▲
Køge	9.054	▲
Odder	9.079	▲
Favrskov	9.108	▼
Solrød	9.145	▲
Vallensbæk	9.290	▼
Esbjerg	9.311	–
Rudersdal	9.362	▲
Randers	9.396	▲
Aalborg	9.465	▲
Allerød	9.465	▲
Viborg	9.472	▼
Rødovre	9.489	▲
Varde	9.542	▼
Kolding	9.580	–
Ringsted	9.641	▼
Hørsholm	9.665	▲
Stevns	9.669	▲
Gentofte	9.754	▼
Skive	9.782	▼
Tønder	9.883	▲
Hillerød	9.885	▲
Thisted	9.962	▼
Syddjurs	9.967	▲
Struer	10.181	▲
Skanderborg	10.217	▼
Roskilde	10.234	▼
Egedal	10.285	▼
Faxe	10.287	▼
Hvidovre	10.341	▲
Guldborgsund	10.355	▲
Herning	10.373	▼
Glostrup	10.411	▼
Fredericia	10.441	▲
Holbæk	10.465	▼
Faxe	10.543	▼
Lyngby-Taarbæk	10.577	▼
Vejen	10.610	▼
Vordingborg	10.657	▼
Helsingør	10.671	▼
Norddjurs	10.719	▼
Haderslev	10.766	▲
Aabenraa	10.788	▼
Assens	10.956	▲
Middelfart	11.014	–
Sønderborg	11.034	▼
Lejre	11.073	▲
Ishøj	11.102	▲
Mariagerfjord	11.154	▲
Svendborg	11.258	▲
Soro	11.319	▲
Slagelse	11.327	▼
Holstebro	11.377	▼
Hedensted	11.381	–
Faaborg-Midtfyn	11.450	▼
Nordfyns	11.526	▼
Lemvig	11.566	▼
Ringkøbing-Skjern	11.632	▲
Nyborg	11.718	▼
Gribskov	11.823	▲
Herlev	11.862	▲
Odsherred	11.911	▲
Brønderslev	12.016	▼
Kalundborg	12.076	▲
Frederikssund	12.134	▼
Furesø	12.226	–
Samsø	12.468	▼
Høje-Taastrup	12.519	▲
Vesthimmerlands	12.635	▲
Bornholm	12.673	–
Langeland	12.684	▼
Halsnæs	12.805	▼
Brøndby	12.893	▼
Ballerup	13.373	▲
Frederikshavn	13.481	▲
Æro	13.555	▼
Kerteminde	13.589	▼
Albertslund	13.745	▼
Fredensborg	14.171	▼
Jammerbugt	14.183	–
Hjørring	14.413	▼
Læsø	16.468	–
Morsø	17.271	▼
Lolland	18.113	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til voksenhandicap pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl



› DATA

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-64 årige. 21-pl. FLIS.  
Figur: FLIS. Figuren viser udgiftsniveau holdt op mod antal borgere med handicaprelaterede diagnoser (cerebral parese, muskelsvind, sklerose, udviklingshæmning, rygmarvsskade mv.)

# HVORDAN HAR UDGIFTERNE TIL VOKSENHANDICAP UDVIKLET SIG?

## HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Mange kommuner har de senere år oplevet et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde. Udgifterne på området steg med 600 mio. kr. alene fra 2018 til 2019. Nøgletallet viser den procentvise udgiftsudvikling i 1. halvår 2020 ift. samme periode i 2019. Regnskaberne for 1. halvår viser tegn på, at de senere års udgiftsvækst muligvis er aftagende, hvis man ser på kommunerne under ét. Der er dog stor forskel kommunerne i mellem. Med til historien hører desuden, at det er vanskeligt at vurdere, hvordan coronasituationen påvirker halvårsregnskabet, herunder om færre udgifter er blevet afholdt i 1. halvår end tilfældet var i 2019.

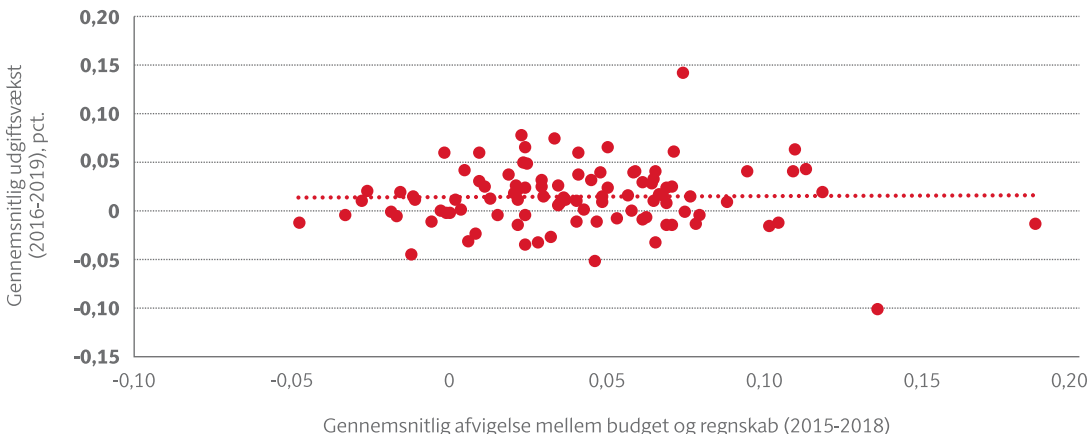
## TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I overblik over om udgiftsudviklingen skyldes ændringer i brugerandel og/eller enhedspriser?
- › Anvender I rammestyring eller aktivitetsstyring?
- › Har I styr på jeres aktivitetsdata? Og anvender I aktivitetsdata aktivt i styringen af området?
- › Hvordan arbejder I med regnskabsprognoser på området?
- › Har I en strategi for, hvordan I arbejder med borgere med handicap, når de bliver ældre?
- › Har I et godt samarbejde mellem beskæftigelses- og socialområdet?
- › Har I en strategi for, hvordan I håndterer unge med lettere psykiske vanskeligheder?
- › Har I et godt samarbejde omkring overgangen mellem området for udsatte børn og unge og voksenområdet?

## BUDGETOVERSKRIDELSER FØRER IKKE NØDVENDIGVIS TIL UDGIFTSVÆKST

Mange kommuner oplever et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde, hvilket udfordrer den økonomiske styring. Flere kommuner har således de senere år haft vanskeligt ved at overholde deres budgetter. I 2015-2019 lå kommunernes samlede regnskaber 3,0 til 6,3 pct. over de vedtagende budgetter. Men som figuren illustrerer, er det dog samtidig væsentligt at være opmærksom på, at budgetoverskridelser ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at udgifterne stiger.



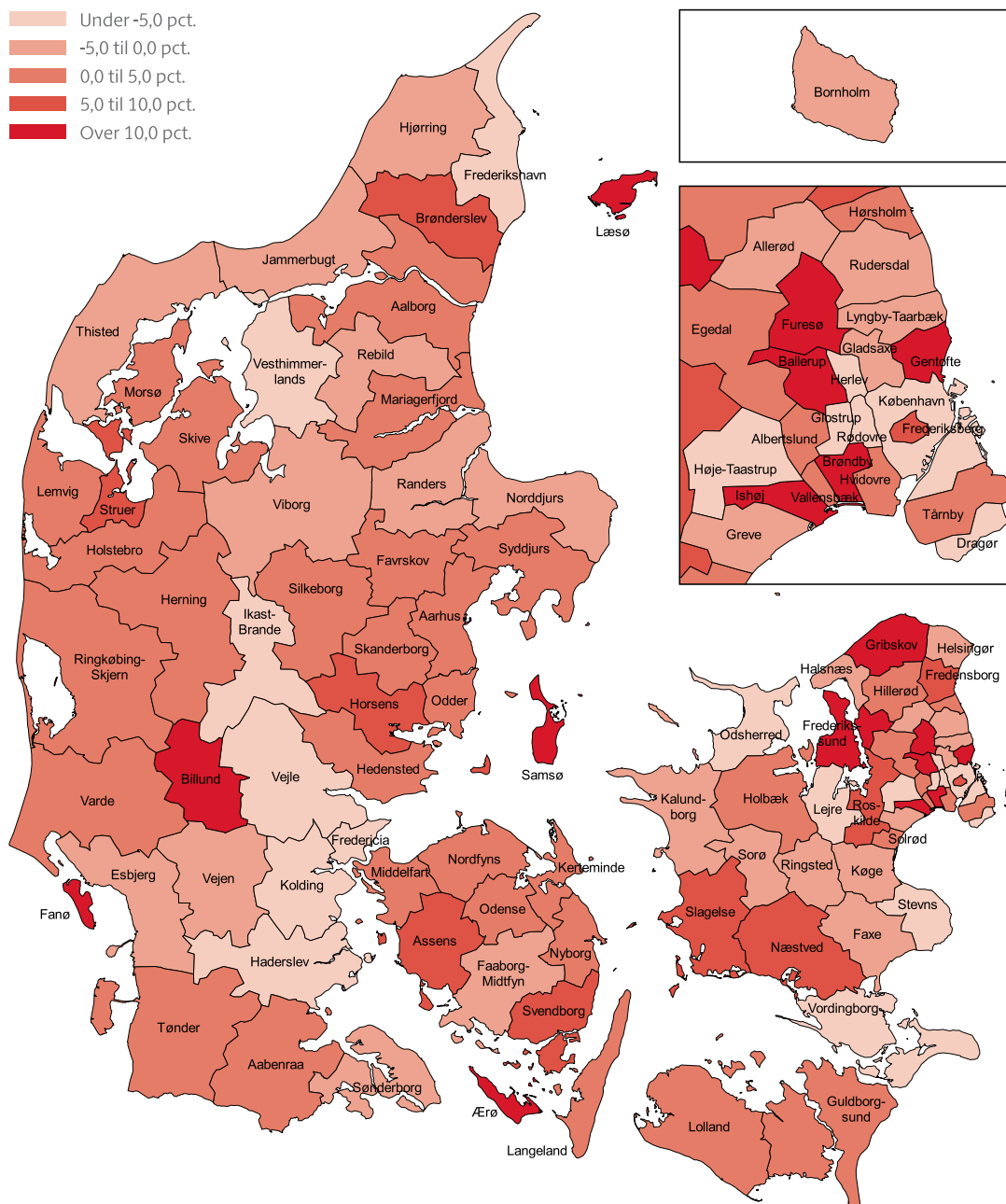
## › Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig, 1. halvår 2019-2020, pct.

Dragør	-22,1	▲
Glostrup	-19,6	▲
Herlev	-15,7	▼
Ikast-Brande	-14,1	▲
Odsherred	-10,6	▲
Københavns	-9,9	▲
Kolding	-9,5	▲
Lejre	-7,9	▲
Stevns	-7,4	▲
Fredericia	-6,8	▲
Vejle	-6,0	▲
Høje-Taastrup	-6,0	▲
Frederikshavn	-5,8	▲
Haderslev	-5,6	▲
Rødovre	-5,3	▲
Vesthimmerlands	-5,1	▲
Vordingborg	-5,0	▲
Jammerbugt	-4,7	▲
Greve	-4,7	▼
Gladsaxe	-4,7	▼
Helsingør	-4,2	▲
Viborg	-3,4	▲
Ringsted	-3,2	▲
Rebild	-3,1	▲
Lynby-Taarbæk	-3,0	▲
Allerød	-2,5	▼
Norddjurs	-2,4	▲
Vejen	-2,4	▲
Halsnæs	-2,3	▲
Faxe	-2,3	▲
Rudersdal	-2,3	▼
Kalundborg	-1,9	▼
Faaborg-Midtfyn	-1,9	▲
Randers	-1,3	▲
Hjørring	-1,2	▲
Sønderborg	-1,1	▲
Bornholm	-0,9	▲
Esbjerg	-0,9	–
Thisted	-0,8	▲
Køge	-0,6	▼
Sorø	-0,1	▼
Hvidovre	0,0	▼
Holstebro	0,8	▲
Varde	0,8	▲
Tårnby	0,9	▲
Syddjurs	0,9	▼
Skanderborg	1,6	▲
Nordfyns	1,7	▲
Hørsholm	1,8	▼
Favrskov	1,8	▼
Mariagerfjord	1,9	▼
Kerteminde	1,9	▲
Albertslund	2,7	▲
Tønder	2,7	▼
Holbæk	2,8	▲
Aabenraa	2,8	▼
Solrød	3,0	▼
Egedal	3,3	▲
Odense	3,4	▲
Odder	3,4	▼
Aalborg	3,5	▼
Nyborg	3,6	▼
Lolland	3,6	▼
Morsø	3,7	▲
Middelfart	3,7	▲
Vallensbæk	3,8	▲
Langeland	3,9	▲
Lemvig	3,9	▼
Herning	4,0	▼
Skive	4,3	▲
Aarhus	4,3	▼
Hedensted	4,3	▼
Guldborgsund	4,3	▼
Hilleroed	4,4	▼
Silkeborg	4,5	▼
Ringkøbing-Skjern	4,7	▼
Frederiksborg	5,1	▼
Horsens	5,2	▼
Roskilde	5,2	▲
Assens	6,0	▼
Brønderslev	6,2	▲
Slagelse	6,2	▼
Struer	6,7	▼
Fredensborg	7,5	▼
Svendborg	8,8	▼
Næstved	9,8	▼
Brøndby	10,4	▼
Furesø	10,5	▼
Ærø	11,9	▲
Ballerup	14,3	▼
Ishøj	14,3	▼
Frederikssund	14,4	▼
Gribskov	14,7	▼
Billund	15,2	▼
Samso	24,3	▼
Læsø	32,0	▼
Gentofte	36,9	▼
Fano	43,3	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.



› **Kort. Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig, 1. halvår 2019-2020, pct.**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 og 2020 (1. halvår) for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-64 årige. 20-pl. FLIS.  
Figur: FLIS

## HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP VISITERER I TIL PERSONER UNDER 65 ÅR?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne har i flere år haft stigende fokus på rehabilitering. Formålet er, at borgerne bliver så selvhjulpne som muligt. Der er tale om et fokus på borgernes egne ressourcer, evne til at klare hverdagen og træne sig til et bedre funktionsniveau. Udviklingen går mod, at personer under 65 år i højere grad modtager støtte via et hjælpemiddel eller velfærdsteknologi fremfor fra en hjemmehjælper, der er fysisk til stede. Nøgletallet viser det gennemsnitlige antal visiterede timer pr. uge til modtagere af hjemmehjælp under 65 år. Antallet af kommunernes visiterede timer varierer fra 1,4 til 7,7 timer pr. uge. En del af forklaringen skyldes kommunernes forskellige socioøkonomi, men en del af forskellen afspejler også forskellig visitationspraksis og tilgang til fx anvendelse af velfærdsteknologi i kommunerne.

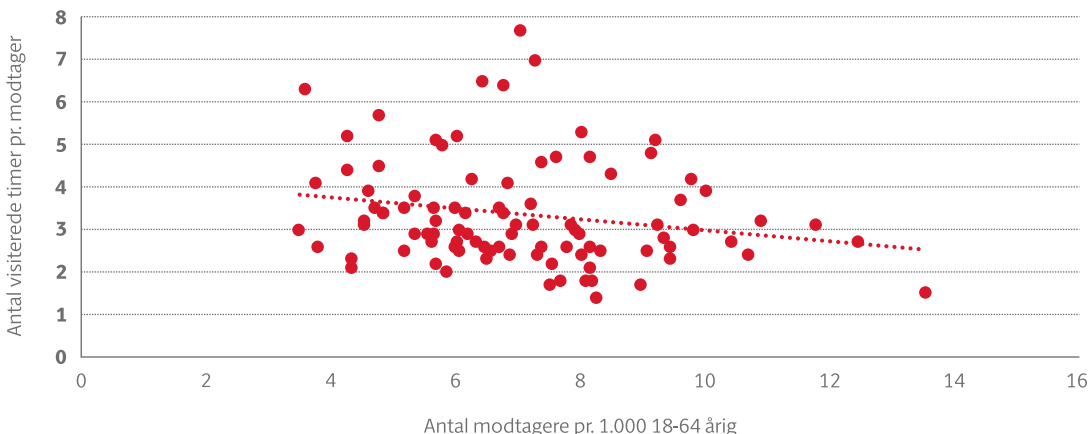
### › TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I et vedtaget serviceniveau for hjemmehjælp til personer under 65 år, og er det kendt i hele organisationen?
- › Hvordan er snitfladen mellem hjemmehjælp på ældre- og handicapområdet?
- › Hvordan er personalesammensætningen i hjemmehjælpen sammenlignet med andre kommuner?
- › Har I en klar strategi for anvendelse af velfærdsteknologi i hjemmeplejen?
- › Hvordan er tilrettelæggelsen af arbejdet i hjemmeplejen (fx ruteplanlægning mv.)
- › Hvilken andel af kommunens borgere anvender private leverandører og hvilken betydning har det for muligheden for at tilrettelægge hjælpen hensigtsmæssigt?

### SAMMENHÆNG MELLEML ANTAL MODTAGERE OG ANTAL TIMER

Kommunernes serviceniveau for hjemmehjælp kan både udtrykkes ved det gennemsnitlige antal visiterede timer og ved hvor mange borgere, der visiteres til ordningen. Figuren nedenfor illustrerer sammenhængen i de to forhold. Figuren viser en tendens til, at de kommuner, der visiterer det bredeste udsnit af befolkningen til hjemmehjælp, også visiterer færrest timer pr. modtager. Det indikerer, at kommuner, der visiterer bredt, inkluderer personer med lavere støttebehov. Det kan skyldes et bevidst serviceniveau eller overvejelser omkring forebyggelse, men kommunerne kan med fordel være opmærksomme på begge sider af deres serviceniveau.

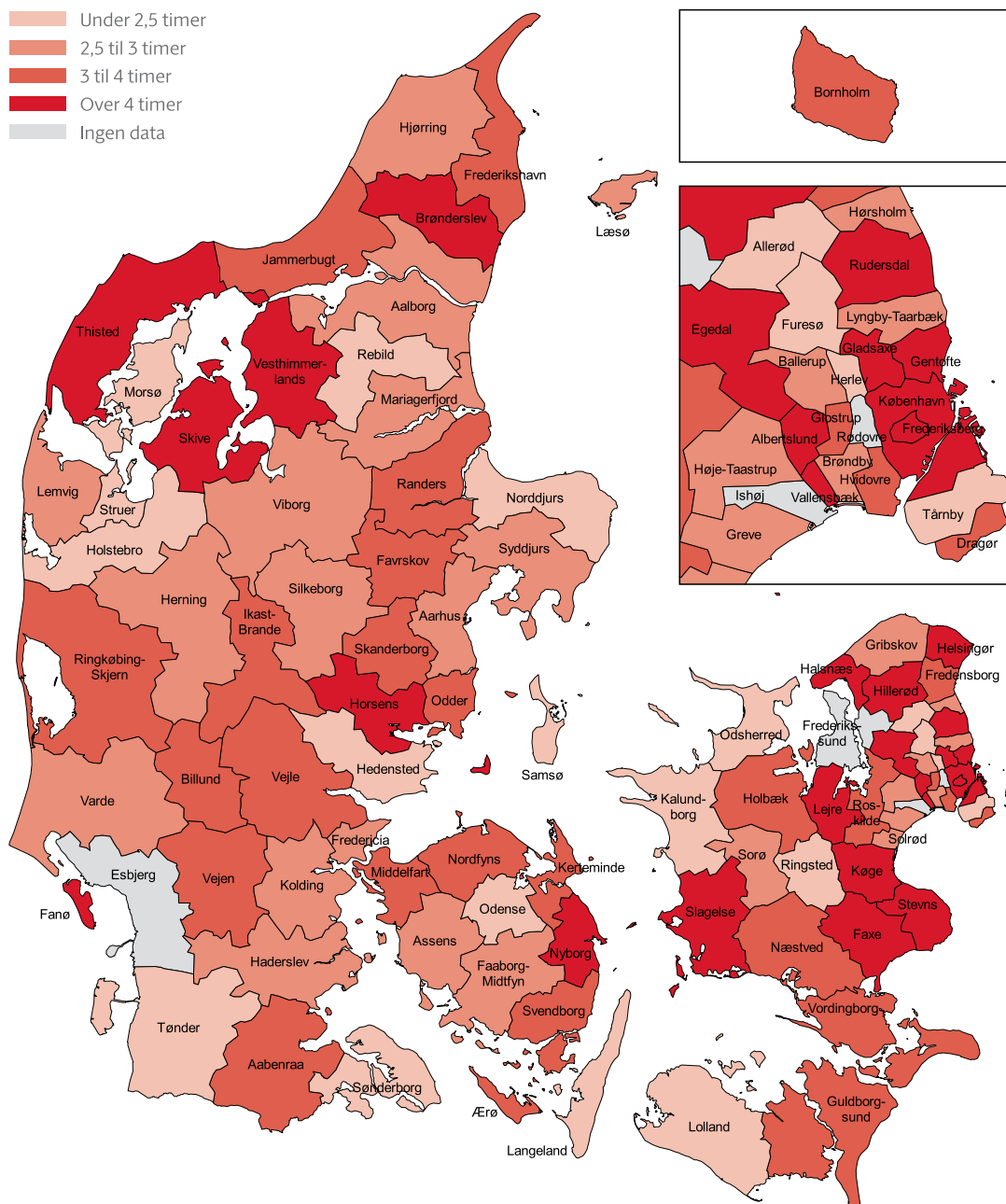


### › Visiterede timers hjemmehjælp pr. uge pr. modtager, 2019

Struer	1,4	▲
Samsoe	1,5	▼
Morsø	1,7	▲
Herlev	1,7	▲
Langeland	1,8	▼
Odense	1,8	–
Holstebro	1,8	▼
Tårnby	2,0	▲
Rebild	2,1	▲
Norddjurs	2,1	▲
Sønderborg	2,2	▲
Furesø	2,2	▲
Allerød	2,3	▼
Hedensted	2,3	▼
Tønder	2,3	▼
Ringsted	2,4	▼
Odsherred	2,4	▼
Lolland	2,4	▲
Kalundborg	2,4	▲
Hjørring	2,5	▼
Viborg	2,5	▲
Lemvig	2,5	▲
Soro	2,5	▲
Aalborg	2,5	▲
Faaborg-Midtfyn	2,6	▼
Mariagerfjord	2,6	▼
Kolding	2,6	▼
Assens	2,6	▲
Herning	2,6	▲
Solrød	2,6	▲
Silkeborg	2,6	▲
Haderslev	2,6	▲
Greve	2,7	▼
Gribskov	2,7	▼
Syddjurs	2,7	▲
Fredericia	2,7	▲
Læsø	2,7	▼
Ballerup	2,8	▲
Varde	2,9	▼
Hørsholm	2,9	▲
Lynby-Taarbæk	2,9	▲
Brøndby	2,9	▲
Høje-Taastrup	2,9	▲
Aarhus	2,9	▼
Vejen	3,0	▼
Svendborg	3,0	▲
Favrskov	3,0	▲
Hvidovre	3,0	▲
Jammerbugt	3,1	▼
Frederikshavn	3,1	▼
Næstved	3,1	▼
Aabenraa	3,1	▲
Dragør	3,1	▲
Glostrup	3,1	▲
Vordingborg	3,2	▼
Randers	3,2	▼
Guldborgsund	3,2	▼
Bornholm	3,4	▼
Billund	3,4	▲
Odder	3,4	▼
Ikast-Brande	3,4	▼
Fredensborg	3,5	▼
Vejle	3,5	▼
Roskilde	3,5	▼
Holbæk	3,5	▼
Skanderborg	3,5	▲
Nordfyns	3,6	▼
Ærø	3,7	▼
Midelfart	3,8	▲
Ringkøbing-Skjern	3,9	▼
Kerteminde	3,9	▲
Gentofte	4,1	▲
Thisted	4,1	▲
Hilleroed	4,2	▼
Halsnæs	4,2	▼
Helsingør	4,3	▼
Gladsaxe	4,4	▲
Rudersdal	4,5	▲
Køge	4,6	▼
Skive	4,7	▼
Albertslund	4,7	▲
Nyborg	4,8	▼
København	5,0	▲
Fanø	5,1	▼
Vallensbæk	5,1	▲
Frederiksberg	5,2	▼
Lejre	5,2	▲
Horsens	5,3	▲
Stevns	5,7	▼
Egedal	6,3	▲
Slagelse	6,4	▼
Faxe	6,5	▼
Vesthimmerlands	7,0	▲
Brønderslev	7,7	▲
Rødovre		
Frederikssund		
Ishøj		
Esbjerg		

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Visiterede timers hjemmehjælp pr. uge pr. modtager, 2019**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er det gennemsnitlige antal visiterede timer til personlig og praktisk hjælp til personer under 65 år. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik. Figuren viser antal modtagere af personlig og praktisk hjælp pr. 1000 18-64-årig samt det gennemsnitlige antal visiterede timer pr. modtager.

# HAR I HØJE UDGIFTER TIL LÆNGEREVARENDE BOTILBUD?

## HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne har udgifter for samlet set 18,6 mia. kr. til botilbud, og botilbuddene fylder dermed 55 pct. af udgifterne på det specialiserede voksenområde. Der er derfor god grund til at interessere sig for, hvordan ressourcerne anvendes. Kommunerne har gennem en årrække haft øget fokus på rehabilitering i indsatsen. I den forbindelse kan kommunerne med fordel interessere sig for snittet mellem midlertidige og mere permanente tilbud. Herunder udgifter til botilbud, som har permanent karakter. Nøgletallet viser udgifterne til længerevarende botilbud og botilbudslignende tilbud pr. 18-64 årig. Nøgletallet viser at udgifter varierer fra ca. 1.500 kr. til ca. 7.200 kr.

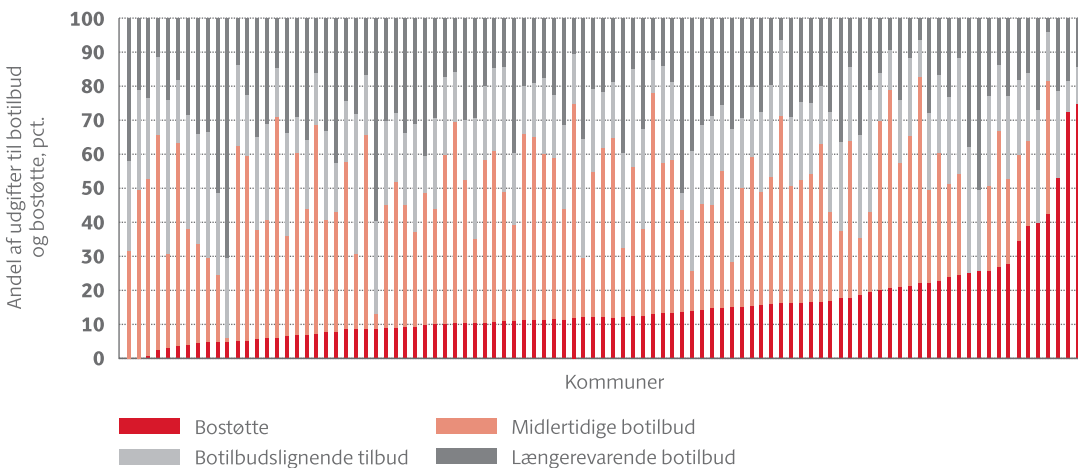
## TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et klart serviceniveau, som udstikker retningslinjer for snittet mellem de forskellige tilbud?
- › Arbejder kommunen ud fra en rehabiliterende tilgang og et princip om mindst indgribende indsats?
- › Har kommunen en klar strategi for, hvordan man arbejder med progression i sagerne?
- › Er der klare retningslinjer for, hvordan opfølgningen på sagerne skal gribes an, herunder hvordan opfølgningen prioriteres mellem sagstyper.
- › Hvordan er snitfladen mellem midlertidige botilbud og bostøtte?

## STOR VARIATION I KOMMUNERNES TILBUDSSAMMENSÆTNING

Serviceoven giver kommunerne muligheder for at fastsætte serviceniveau og tilbudsvifte, så den passer til de lokale forhold og prioriteringer. Flexibiliteten ses tydeligt i kommunernes anvendelse af de forskellige typer af servicelovstilbud. Figuren viser, at der er stor forskel på, hvor kommunerne lægger snittet mellem fx bostøtte og midlertidige botilbud. Det understreger vigtigheden af, at kommunerne en bevidst strategi for hvornår, man anvender de forskellige tilbud.

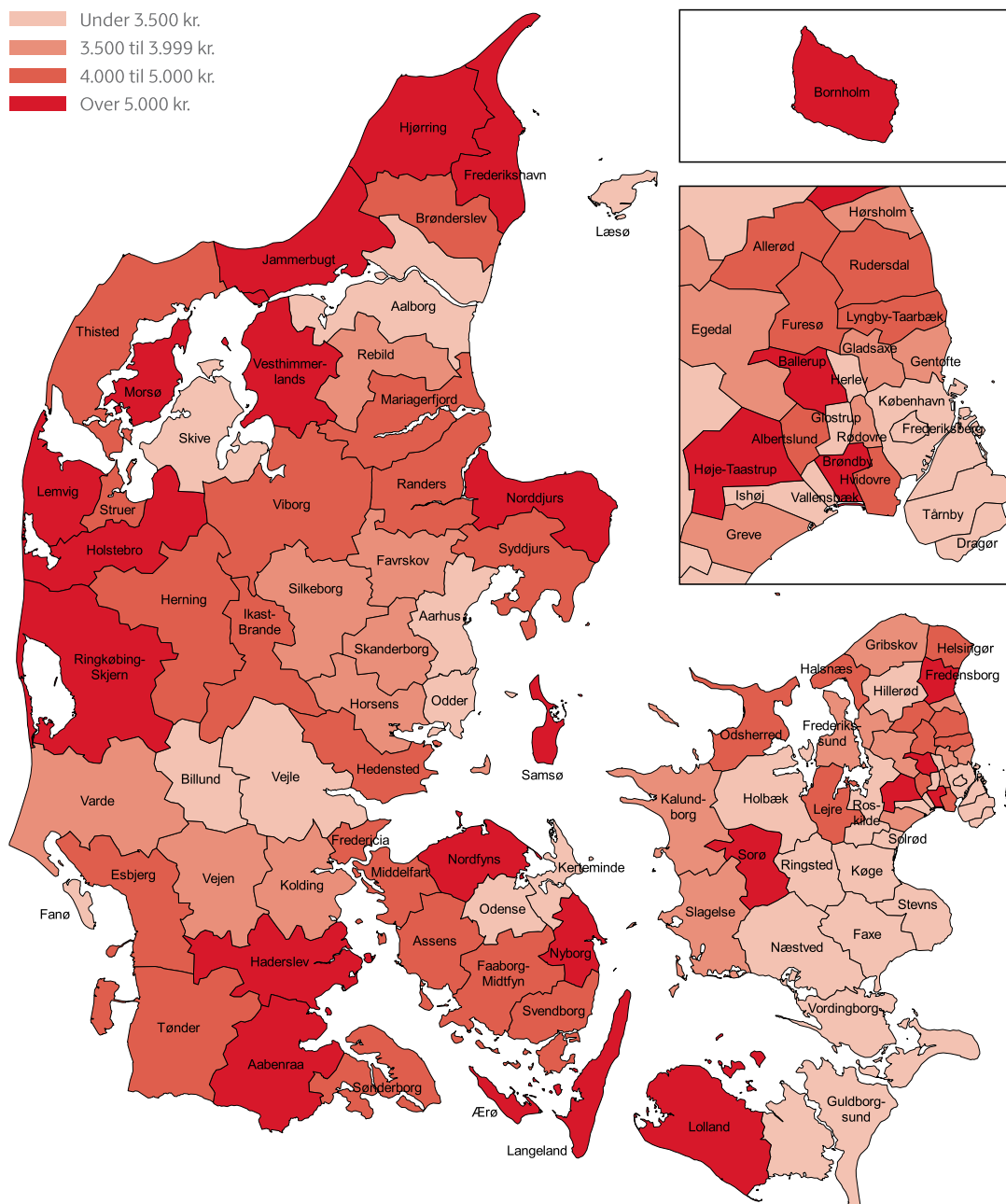


## › Udgifter til længerevarende botilbud pr. 18-64 årig, 2019, 21-pl

Faxe	1.578	▲
Kerteminde	1.607	–
Læso	2.359	▼
Vordingborg	2.462	▲
Holbæk	2.463	▲
Næstved	2.628	▲
Frederiksberg	2.670	▲
Vallensbæk	2.795	▲
Fano	2.898	▼
Dragør	2.951	▲
Odder	2.991	▲
Roskilde	3.058	▼
Sølrød	3.069	–
Herlev	3.079	–
Skive	3.085	▲
København	3.102	▲
Odense	3.109	▼
Stevns	3.115	▲
Glostrup	3.147	▲
Køge	3.154	▲
Tårnby	3.238	▼
Aarhus	3.242	▼
Billund	3.357	▲
Ringsted	3.358	▼
Vejle	3.403	▼
Hillerød	3.416	▲
Ishøj	3.450	▼
Aalborg	3.453	▲
Guldborgsund	3.479	▲
Varde	3.594	▼
Rebild	3.623	▼
Hørsholm	3.663	▲
Skanderborg	3.693	▼
Greve	3.731	▲
Gentofte	3.745	▼
Kalundborg	3.751	▲
Gladsaxe	3.753	▲
Favrskov	3.769	▲
Frederikssund	3.802	▲
Rødovre	3.810	▲
Silkeborg	3.837	▼
Horsens	3.877	▼
Kolding	3.896	▼
Gribskov	3.923	▲
Slagelse	3.943	▼
Vejen	3.989	▲
Egedal	3.990	▼
Tønder	4.004	▲
Lejre	4.019	▼
Hvidovre	4.025	▼
Esbjerg	4.102	–
Mariagerfjord	4.111	▲
Rudersdal	4.120	▲
Fredericia	4.132	▲
Middelfart	4.239	▲
Helsingør	4.243	▲
Struer	4.257	▲
Viborg	4.289	–
Faaborg-Midtfyn	4.300	▼
Allerød	4.359	▲
Assens	4.378	▲
Odsherred	4.455	▼
Randers	4.463	▲
Halsnæs	4.465	▲
Svendborg	4.509	▲
Herning	4.582	▲
Brønderslev	4.611	▼
Furesø	4.624	▲
Syddjurs	4.667	▼
Ikast-Brandø	4.738	▲
Lyngby-Taarbæk	4.742	▼
Thisted	4.776	▲
Sønderborg	4.777	▲
Albertslund	4.841	▲
Hedensted	4.872	▲
Nordfyns	5.045	▲
Haderslev	5.079	▲
Høje-Taastrup	5.129	▲
Nyborg	5.136	▲
Holstebro	5.215	▼
Bornholm	5.351	▲
Ballerup	5.356	▲
Lemvig	5.435	▼
Soro	5.516	–
Norddjurs	5.618	▼
Brøndby	5.732	▲
Fredensborg	5.752	▼
Hjørring	6.002	▲
Ringkøbing-Skjern	6.046	▲
Langeland	6.053	▼
Frederikshavn	6.106	▲
Jammerbugt	6.139	▲
Vesthimmerlands	6.186	▲
Ærø	6.488	▲
Morsø	6.633	▼
Lolland	6.849	▲
Aabenraa	6.859	▼
Samso	7.185	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til længerevarende botilbud pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 for hele funktion 5.38.50 og 5.38.51 pr. 18-64 årige. 21-pl. FLIS. Figur: FLIS

## HVORDAN HAR JERES UDGIFTER TIL HERBERGER UDVIKLET SIG?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Herberger og varmestuer servicerer nogen af landets mest udsatte borgere. Kommunerne havde i 2019 udgifter for ca. 1 mia. kr. til herberger mv. Området er kendetegnet ved nogle grundlæggende styringsudfordringer, som hænger sammen med, at kommunerne ikke har visitationsretten og dermed ikke kan styre, hvem der modtager tilbuddene samt indhold og pris på de private tilbud. Nøgletallet viser udviklingen i udgifter til herberger mv. pr. 18-64 årig fra 2018 til 2019. Udgiftsudviklingen varierer ganske kraftigt på tværs af kommunerne.

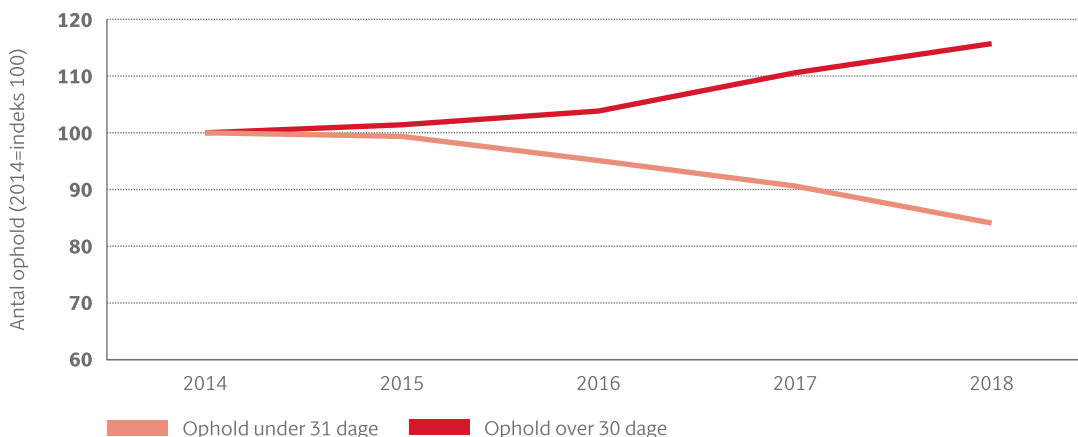
### › TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I en klar strategi for, hvordan I arbejder for at flytte hjemløse fra herberger over i mere permanente boligformer?
- › Arbejder I med en Housing First strategi på området?
- › Anvender I anvisningsretten til almene boliger aktivt i indsatsen over for hjemløse?
- › Anvender I reglerne om særlig støtte til husleje jf. Aktivlovens §34?
- › Har I kendskab til, hvor mange hjemløse der er hjemmehørende i kommunen? Og har I kendskab til, hvilke kommuner de opholder sig i?
- › Har I overblik over dagstaksten på hhv. kommunale og private herberger i kommunen?
- › Har I en dialog med egne og private herberger om indhold af indsatsen?

### STIGENDE OPHOLDSTIDER SKABER KAPACITETSPROBLEMER PÅ HERBERGER

De senere år er den gennemsnitlige opholdstid på herberger steget kraftigt. Det betyder, at det i dag er relativt få personer, der lægger beslag på en stor del af kapaciteten. Det er en udfordring både for kommunernes økonomi og for den enkelte, der fastholdes lang tid i et ellers midlertidigt tilbud. Det understreger vigtigheden i, at kommunerne sørger for at stille alternative og mere permanente tilbud til rådighed for målgruppen. Udfordringen kompliceres imidlertid af, at kommunerne ikke har udskrivningsretten på herberger, og dermed ikke kan afgøre om en borger skal flytte ud og over i et andet tilbud.

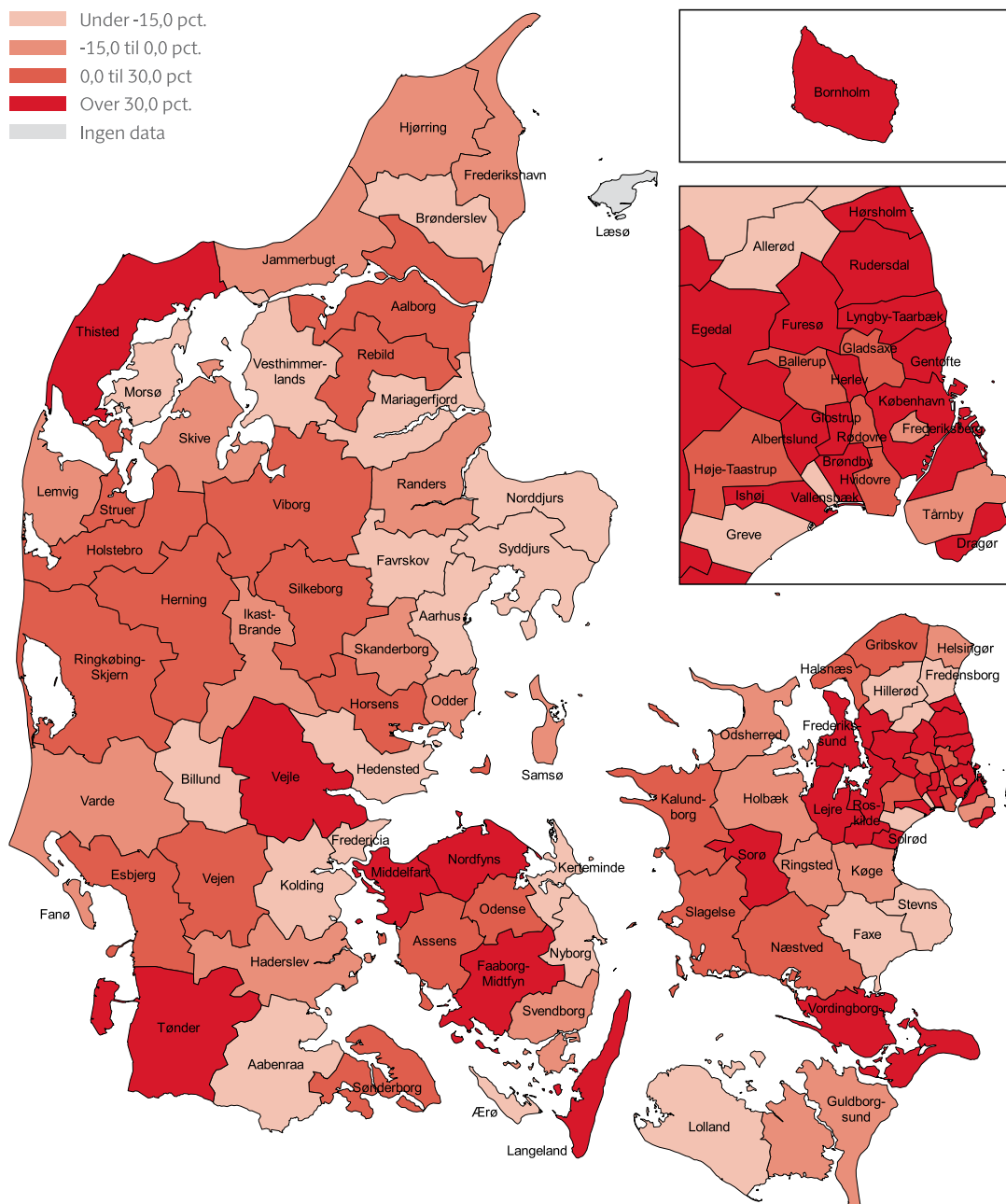


### › Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig fra 2018 til 2019, pct.

Allerød	-66,2	▲
Kerteminde	-59,3	▲
Norddjurs	-58,5	▲
Vallensbæk	-53,4	▲
Fredensborg	-47,2	▲
Favrskov	-45,4	▲
Greve	-42,0	▲
Brønderslev	-41,1	▲
Stevns	-35,9	▲
Fredericia	-32,2	▲
Faxe	-30,9	▲
Syddjurs	-29,2	▲
Nyborg	-27,5	▲
Billund	-27,3	▲
Kolding	-26,5	▲
Morsø	-24,8	▲
Aabenraa	-24,8	▲
Vesthimmerlands	-23,0	▲
Mariagerfjord	-22,9	▲
Hedensted	-22,0	▲
Hillerød	-21,4	▲
Æro	-20,2	▲
Lolland	-19,0	▲
Aarhus	-17,9	▲
Skive	-14,6	▲
Lemvig	-14,3	▼
Odder	-11,8	▼
Jammerbugt	-10,9	▲
Skanderborg	-9,8	▼
Samsø	-7,9	▲
Ringsted	-7,2	▲
Odsherred	-6,0	▲
Svendborg	-5,8	▲
Hjørring	-5,2	▲
Tårnby	-4,8	▲
Haderslev	-4,0	▼
Frederiksberg	-3,8	▼
Køge	-3,8	▼
Ikast-Brande	-3,4	▲
Randers	-3,1	▼
Holbæk	-2,9	▲
Guldborgsund	-2,4	▲
Helsingør	-1,4	▼
Varde	-0,7	▼
Frederikshavn	-0,1	▲
Fano	0,0	▼
Slagelse	1,1	▼
Hvidovre	1,3	▲
Høje-Taastrup	2,9	▼
Ringkøbing-Skjern	4,9	▲
Næstved	5,6	▲
Horsens	8,8	▼
Halsnæs	9,1	▼
Odense	10,3	▼
Rebild	11,1	▼
Esbjerg	11,8	▼
Ballerup	13,2	▲
Herning	13,4	▲
Sønderborg	13,6	▲
Viborg	14,4	▼
Kalundborg	16,9	▲
Silkeborg	17,3	▼
Aalborg	18,1	▼
Gribskov	18,7	▲
Struer	18,7	▼
Vejen	20,4	▼
Holstebro	20,8	▲
Rødovre	20,8	▼
Gladsaxe	23,6	▼
Assens	24,9	▼
Egedal	32,6	▲
Roskilde	33,2	▼
Brøndby	33,8	▼
Furesø	34,7	▼
Albertslund	37,4	▼
Hørsholm	37,5	▲
Vejle	40,7	▼
Gentofte	41,5	▼
Nordfyns	44,5	▲
Vordingborg	48,0	▼
Ishøj	50,7	▼
Herlev	53,6	▼
Solrød	54,7	▼
Glostrup	56,4	▼
Tønder	57,0	▼
Dragør	59,3	▲
Soro	59,7	▼
Frederikssund	72,9	▼
Faaborg-Midtfyn	83,4	▲
Københavns	87,9	▼
Langeland	88,8	▼
Middelfart	89,8	▼
Lyngby-Taarbæk	96,1	▼
Lejre	105,0	▼
Bornholm	121,2	▼
Thisted	129,8	▼
Rudersdal	152,3	▼
Læso		

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig fra 2018 til 2019, pct.**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i udgifter på funktion 5.38.42 grp 1. Der er ikke korrigeret for egenbetaling. FLIS.  
 Figur: Danmarks Statistik. Figuren viser udviklingen i antallet af herbergophold med en varighed på over/under 30 dage.

## HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG PR. 65+ ÅRIG?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Antallet af ældre har været stigende gennem en årrække. Kommunerne har gennemført en markant omstilling af indsatsen på ældreområdet fra kompenserede støtte til i stedet at støtte de ældre til i størst mulige omfang at kunne klare hverdagsopgaver selv. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år til. Det kan forstærke udgiftspresset de kommende år, og det øger behovet for at forholde sig til kommunens udgifter til ældreområdet pr. 65+ årig.

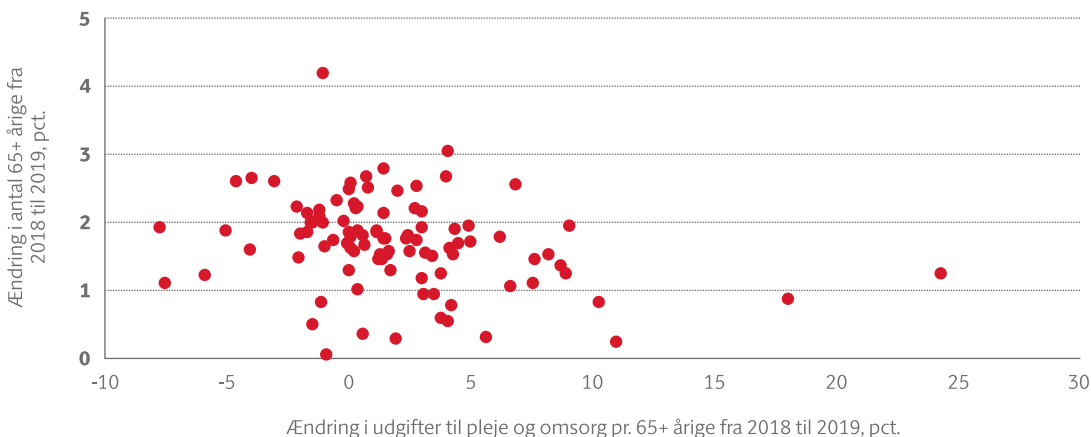
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan har udgifterne til pleje og omsorg udviklet sig i kommunen, fx fordelt på borgernes alder, pleje-behov mv.?
- › Hvilke udgiftsposter udgør de forskellige indsatser, herunder også udgifter til administration, vikarer mv., og hvordan ser udviklingen ud?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Arbejdes der i budgetlægningen med demografiregulering? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- › Tages der i budgetlægningen højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster?

### SAMMENHÆNGEN MELLEM ANTAL ÆLDRE OG UDGIFTER TIL OMRÅDET

De ældste borgere i en kommune er naturligt de mest plejekrævende, men der er imidlertid en betydelig gruppe af de 80+ årige, der klarer sig uden hjælp. Der ses også en betydelig variation mellem kommunerne på, i hvilken grad flere ældre medfører stigende udgifter til området. I nogle kommuner er de ældre sundere end i andre. Og nogle kommuner arbejder massivt med at forebygge funktionsnedsættelse gennem fx fokus på at forebygge ensomhed og tidlig opsporing for hurtigt at kunne igangsætte en forebyggende indsats, akutteams mv. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, om man i højere grad kan forebygge funktionsnedsættelser til glæde for de ældre og til gavn for kommunens økonomi.



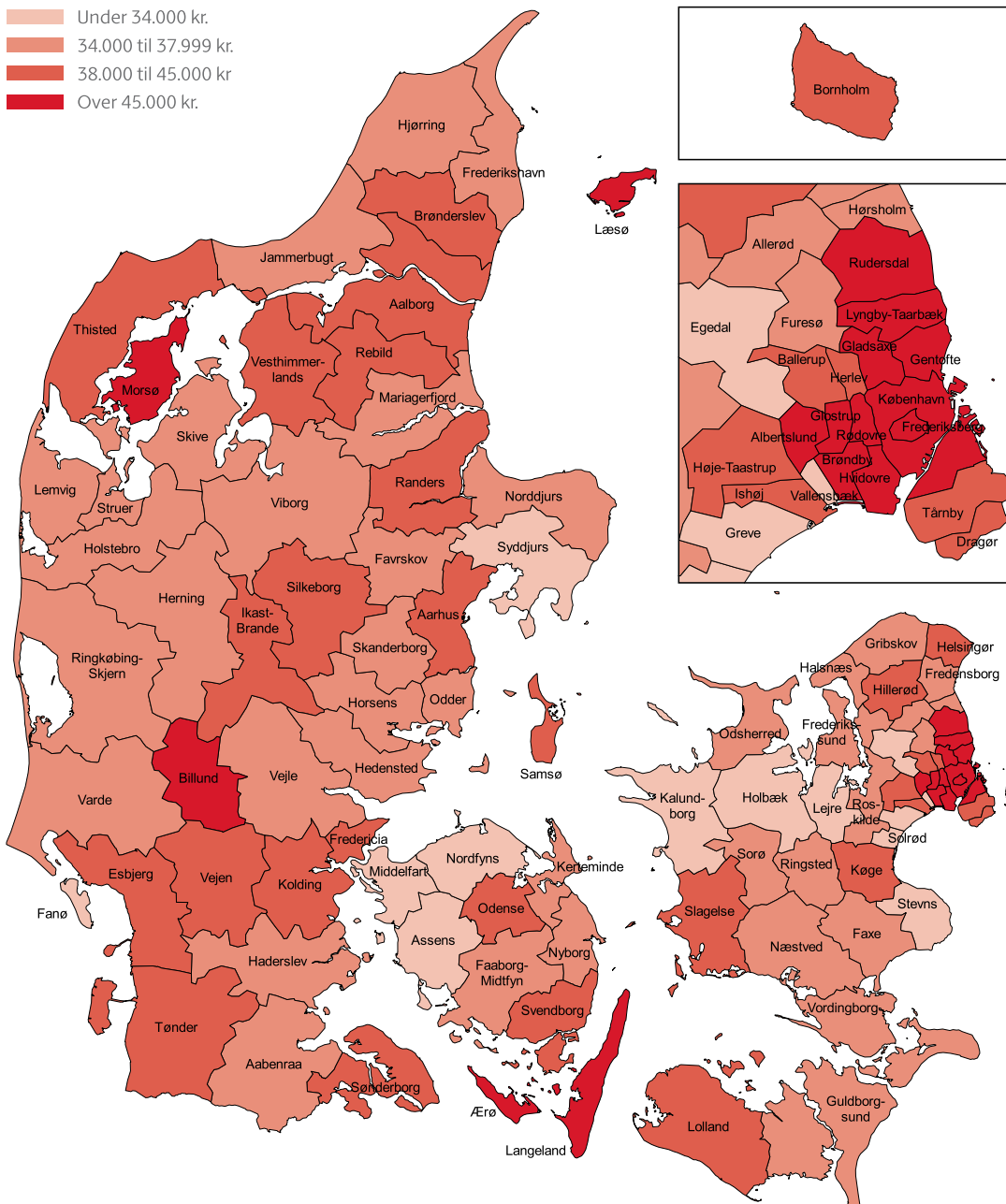
### › Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig i 2019. 21-pl

Fano	29.750	▲
Egedal	30.699	▼
Greve	31.547	▲
Stevns	32.027	▲
Holbæk	32.095	▲
Nordfyns	32.441	▲
Middelfart	32.655	▲
Lejre	32.948	▲
Vallensbæk	33.376	▼
Kalundborg	33.436	▼
Assens	33.522	▲
Solrød	33.900	▼
Syddjurs	33.931	▼
Herning	34.059	▼
Faxe	34.210	▼
Fredensborg	34.289	▲
Favrskov	34.316	▼
Hedensted	34.334	▼
Odsherred	34.339	▲
Halsnæs	35.009	▼
Ringkøbing-Skjern	35.143	▲
Jammerbugt	35.162	▲
Vejle	35.365	–
Næstved	35.707	▲
Hørsholm	35.728	▲
Faaborg-Midtfyn	35.766	▲
Lemvig	35.890	▼
Hjørring	35.965	▲
Furesø	35.968	▼
Norddjurs	36.000	▼
Vordingborg	36.176	▲
Allerød	36.180	▼
Holstebro	36.279	▲
Roskilde	36.724	▲
Nyborg	36.750	▲
Kerteminde	37.026	▲
Aabenraa	37.028	▲
Haderslev	37.060	▲
Struer	37.074	▲
Frederikshavn	37.076	▲
Guldborgsund	37.216	▼
Varde	37.267	▲
Mariagerfjord	37.271	▲
Horsens	37.334	▼
Skive	37.465	▲
Odder	37.466	▼
Skanderborg	37.508	▼
Gribskov	37.541	▼
Frederikssund	37.773	▼
Viborg	37.909	▲
Ringsted	37.915	▼
Soro	37.978	▲
Tønder	38.218	▼
Høje-Taastrup	38.262	▼
Odense	38.345	▲
Svendborg	38.352	▲
Brønderslev	38.686	▼
Rebild	39.155	▲
Vesthimmerlands	39.401	▲
Sønderborg	39.464	▲
Kolding	39.646	▲
Slagelse	39.751	▼
Vejen	39.858	▲
Aarhus	39.965	▼
Helsingør	40.356	▲
Ikast-Brande	40.623	▲
Silkeborg	41.099	▼
Randers	41.231	▲
Køge	41.233	▼
Ishøj	41.265	▼
Hilleroed	41.344	▼
Dragør	41.398	▼
Thisted	41.727	▲
Ballerup	42.262	▲
Lolland	42.770	▼
Aalborg	43.700	–
Bornholm	43.726	▲
Esbjerg	43.753	▲
Herlev	44.184	▼
Tårnby	44.311	▼
Fredericia	44.870	▲
Samso	44.892	▼
Æro	45.183	▲
Billund	45.350	▼
Rudersdal	46.586	▼
Frederiksberg	47.157	▼
Morsø	47.915	▲
Gentofte	48.336	▲
Glostrup	49.070	▲
Gladsaxe	49.490	▼
Albertslund	49.666	▼
Læso	50.707	▼
Langeland	51.055	–
Hvidovre	52.365	–
Lyngby-Taarbæk	52.500	–
Rødovre	55.868	–
Brøndby	56.839	–
Københavns	58.155	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.



› **Kort. Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig i 2019. 21-pl**



› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udg. ældrepleje pr. 65+ årig" viser udgifterne til pleje og omsorg er afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31 og 5.30.36 for 2019. Udgifterne er opgjort i 21-pl og B21-opgaveniveau).  
 Figur: FLIS

## HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG PR. 80+ ÅRIG?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Antallet af ældre over 65 år har været stigende over en årrække. Væksten i antallet af ældre har de senere år hidtil primært været omkring de 65-79 årige, men det er i højere grad de ældre borgere på 80+ år, der helt naturligt får et øget behov for støtte fra kommunen i form af praktisk hjælp og personlig pleje. Gennemsnitsalderen for borgere, der visiteres til hjemmehjælp første gang ligger nemlig omkring de 80 år, og da vi ser ind i en stigning i borgere 80+ år, er det relevant for kommunen at følge udgifterne til pleje og omsorg pr. 80+ årig.

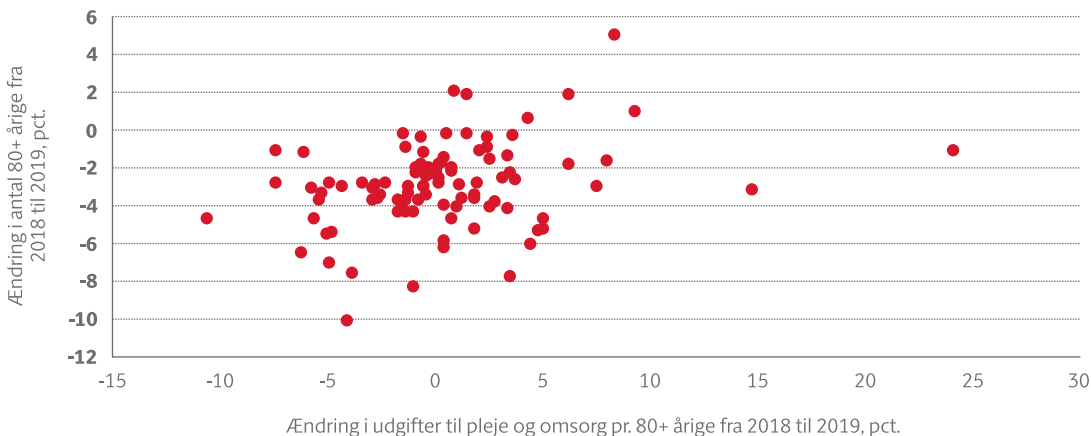
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan har udviklingen i udgifter pr. 80+ årig udviklet sig i kommunen, og hvilke poster driver udviklingen?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Anvendes der demografiregulering i budgetlægningen? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- › Tages der højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster i budgetlægningen?

### SAMMENHÆNG MELLEM UDVIKLING I ANTAL ÆLDRE OG I UDGIFTER TIL OMRÅDET

Nedenstående figur viser, at udgifterne til ældreområdet udvikler sig forskelligt. Figuren indikerer, at de fleste kommuner tilsyneladende arbejder med en demografimodel, hvor et fald i antal ældre også slår igennem som et fald i udgifter. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, hvordan der tages højde for de kommende års ændring i andelen af ældre i kommunernes budgetter, og om en evt. demografiregulering er opdateret og gennemsigtig.

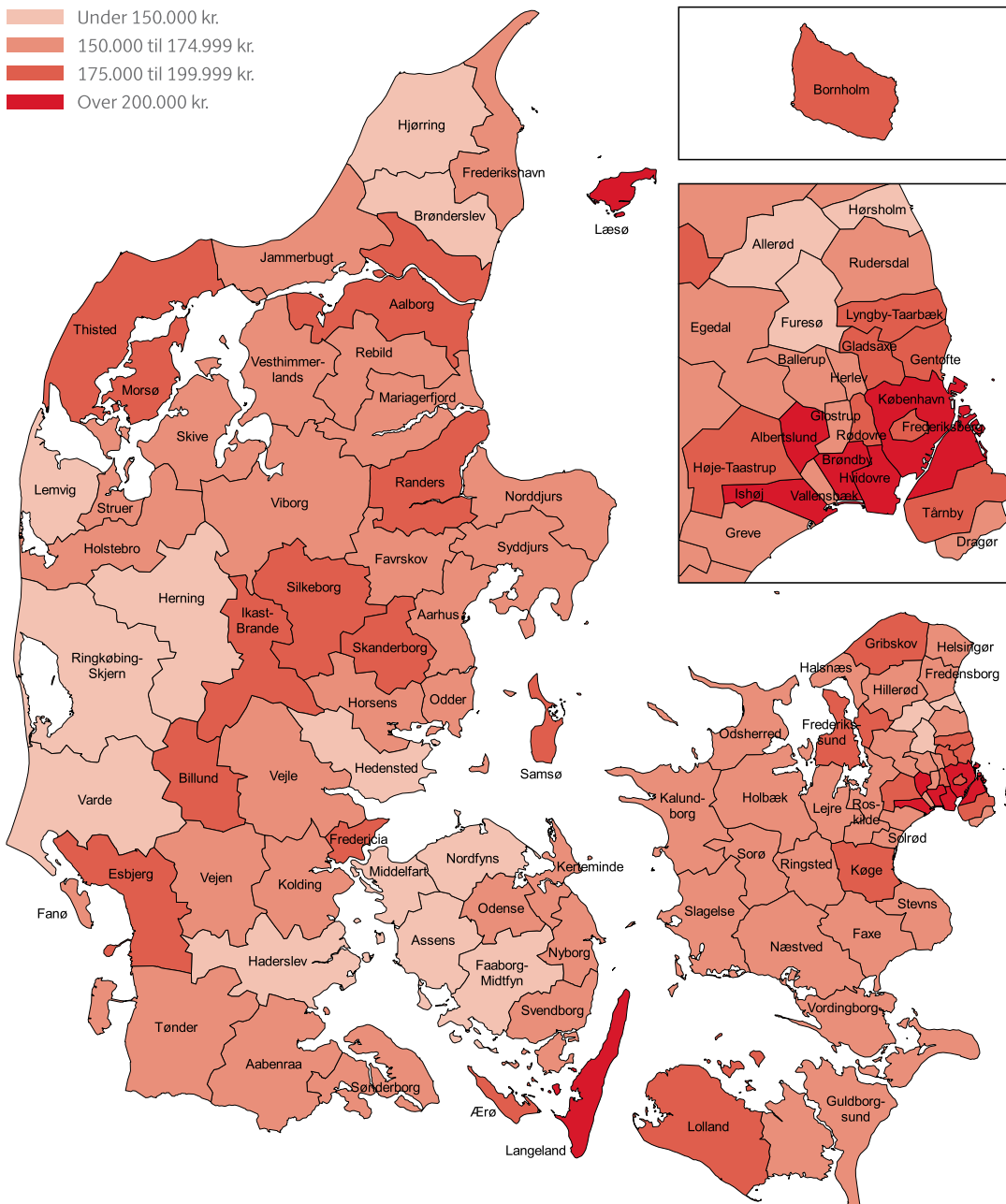


### › Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig i 2019, 21-pl

Hørsholm	125.095	▲
Furesø	132.346	▲
Ringkøbing-Skjern	140.842	▲
Hedensted	141.300	▲
Assens	142.159	▲
Herning	143.527	▲
Nordfyns	144.925	▲
Faaborg-Midtfyn	144.974	▲
Hjørring	145.341	–
Middelfart	145.713	▲
Varde	146.988	▼
Lemvig	148.463	–
Haderslev	148.551	▲
Brønderslev	148.629	▼
Allerød	148.808	▼
Norddjurs	150.166	▼
Holbæk	150.249	▲
Ballerup	150.355	▲
Sønderborg	150.542	▲
Holstebro	150.790	▲
Vejle	150.903	▼
Kerteminde	151.187	▲
Stevns	151.999	▼
Vejen	152.207	–
Kalundborg	152.279	▼
Nyborg	152.648	–
Tønder	152.903	▼
Skive	153.398	▲
Odense	154.654	▲
Frederikshavn	154.946	▼
Roskilde	156.513	▲
Rudersdal	156.613	▼
Viborg	158.200	▲
Egedal	158.231	▲
Odder	158.623	▲
Guldborgsund	159.024	▼
Fano	159.357	▲
Faxe	160.236	▼
Greve	160.433	▲
Vesthimmerlands	160.616	▼
Mariagerfjord	160.646	▼
Favrskov	160.878	▼
Aabenraa	160.961	▼
Herlev	161.203	▼
Svendborg	161.217	▼
Syddjurs	161.719	▼
Næstved	162.351	▲
Horsens	162.415	▼
Struer	163.801	▲
Vallensbæk	163.975	▼
Dragør	164.111	▼
Ringsted	165.392	▼
Lejre	165.617	▲
Soro	165.959	▼
Jammerbugt	166.634	▼
Rebild	166.669	▲
Odsherred	167.146	▲
Vordingborg	167.284	▲
Fredensborg	168.817	▲
Kolding	169.169	–
Glostrup	169.284	▼
Hillerød	172.220	▼
Halsnæs	173.897	▲
Slagelse	174.026	▼
Aarhus	174.104	▼
Solrød	174.279	▲
Helsingør	174.761	▲
Randers	176.158	▲
Æro	176.552	▼
Ikast-Brande	179.601	▲
Billund	180.003	▼
Tårnby	180.355	▼
Frederikssund	181.044	▲
Hoje-Taastrup	181.738	▼
Thisted	181.975	▲
Lyngby-Taarbæk	183.232	▲
Lolland	183.313	▼
Aalborg	183.949	▼
Gladsaxe	184.216	▼
Skanderborg	184.349	▲
Silkeborg	184.855	▼
Samso	185.184	▼
Gribskov	185.624	–
Frederiksberg	187.410	▼
Morse	188.945	▼
Bornholm	189.418	▲
Gentofte	190.079	▲
Fredericia	190.861	▲
Rødovre	191.584	▼
Esbjerg	192.131	▲
Køge	194.775	▼
Hvidovre	201.489	▲
Langeland	201.955	▼
Læso	207.907	▼
Brøndby	211.865	–
Ishøj	238.588	–
Albertslund	240.827	–
Københavns	289.419	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig i 2019, 21-pl**



› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udg. ældrepleje pr. 65+ årig" viser udgifterne til pleje og omsorg er afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31 og 5.30.36 for 2019. Udgifterne er opgjort i 21-pl og B21-opgaveniveau).  
 Figur: FLIS og Danmarks Statistik, 2019-data

## HVAD ER GENNEMSNITSALDEREN FOR NYVISITEREDE TIL HJEMMEHJÆLP?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Når alderen stiger, oplever flere og flere ældre borgere, at de ikke længere kan udføre hverdagsopgaver. En bedre sundhedstilstand generelt blandt de ældre, og øget forebyggelse samt rehabilitering udskyder i disse år tidspunktet for, hvornår behovet for hjælp indtræffer. Gennemsnitsalderen for første visitation til hjemmehjælp kan ses som en indikator for sundhedstilstanden blandt de ældre, men nøgletallet siger også noget om det politisk vedtagne serviceniveau. Der er op til fem års forskel mellem kommunerne på, hvornår borgerne modtager hjemmehjælp første gang. Der er derfor potentiale for at undersøge, hvad der driver de kommunale forskelle.

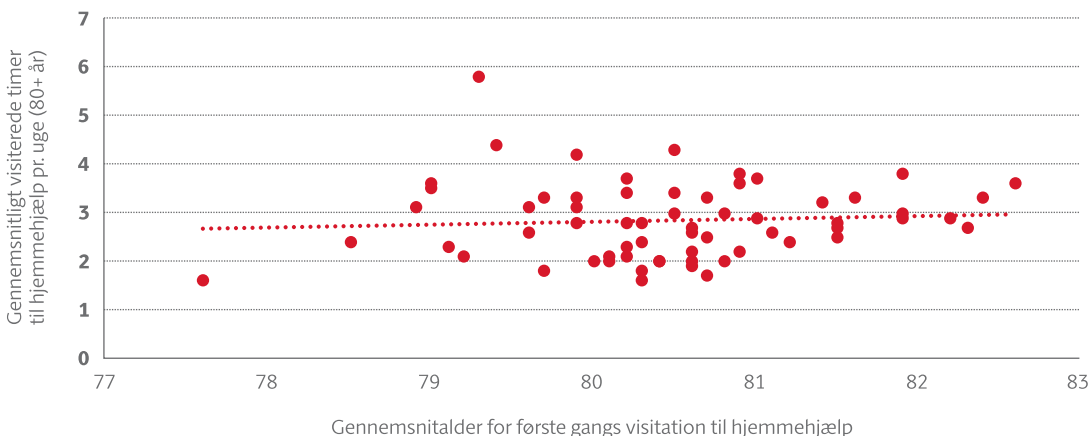
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvilke indsatser visiteres nyvisiterede til?
- › Hvor mange timers hjemmehjælp får nyvisiterede typisk i din kommune?
- › Indgår viden om gennemsnitsalderen og antal hjemmehjælpstimer blandt nyvisiterede i overvejelserne om kommunernes forebyggende indsats?
- › Afspejler udviklingen i gennemsnitsalderen for nyvisiterede kommunens arbejde med forebyggende indsatser?
- › Tages der i budgetlægningen højde for, at gennemsnitsalderen for nyvisiterede bliver højere?

### SAMMENHÆNG MELLEM PLEJEBEHOV OG HVORNÅR DE ÆLDRE FÅR HJEMMEHJÆLP FØRSTE GANG?

Kommunerne arbejder forskelligt med, hvornår de ældre visiteres til hjemmehjælp første gang. Nogle kommuner arbejder bevidst med en lav alder for førstegangsvisitation for at forebygge funktionsnedsættelse, og dermed som et led i at mindske behovet for hjælp senere i livet. I andre kommuner skyldes en lav alder for førstegangsvisitation måske, at der er et større plejebæbehov i ældregruppen end i andre kommuner. Figuren viser ikke en sammenhæng mellem gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp og antal visiterede timer til hjemmehjælp. For den enkelte kommune kan det imidlertid være relevant at forholde sit til, hvilken effekt gennemsnitsalderen for førstegangsvisitation har for plejebæbehovet på langt sigt.

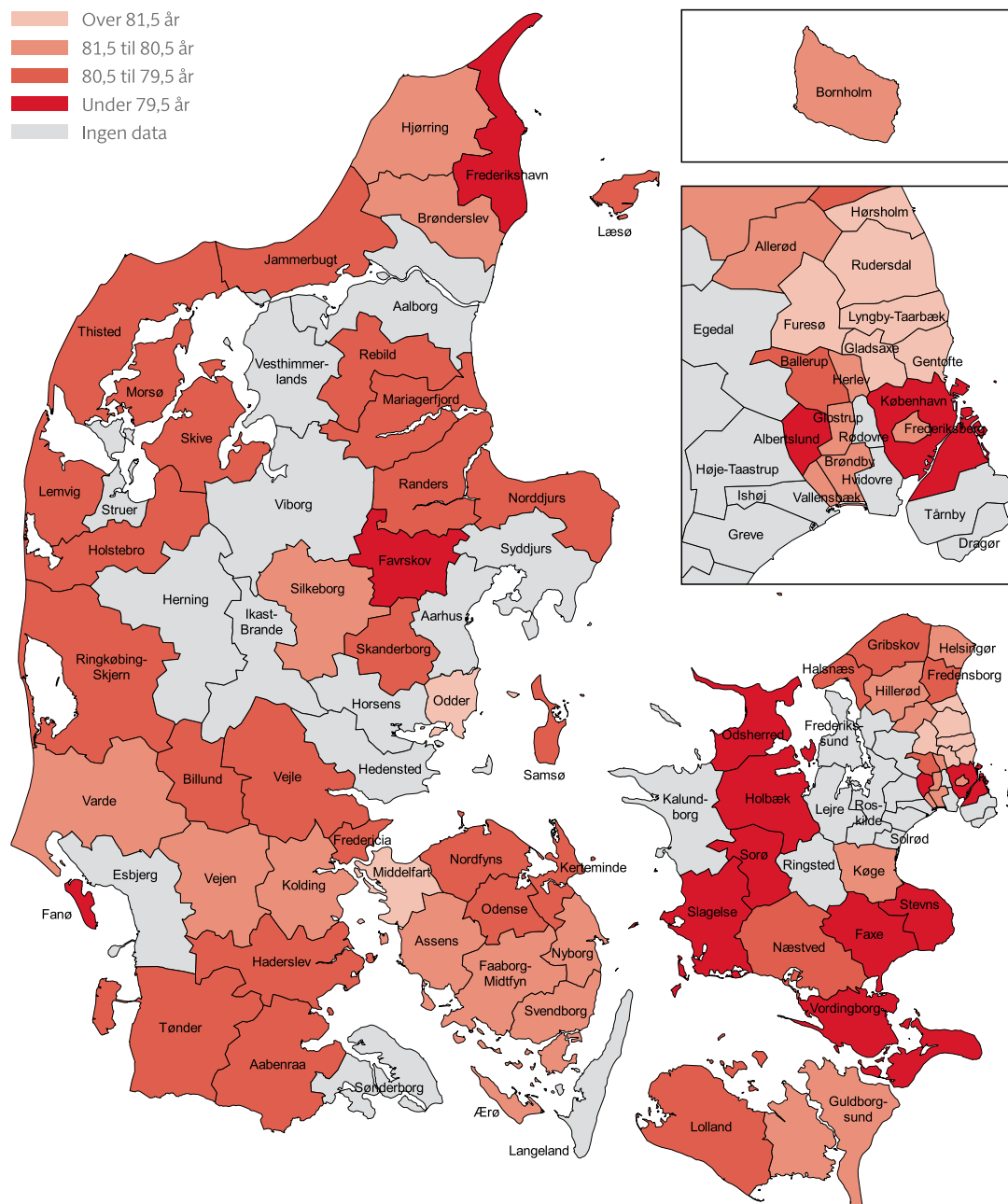


### › Gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019

Rudersdal	82,6	▲
Gentofte	82,4	▲
Lyngby-Taarbæk	82,3	▲
Middelfart	82,2	▲
Gladsaxe	81,9	▲
Hørsholm	81,9	▲
Odder	81,9	–
Furesø	81,6	▲
Herlev	81,5	▲
Allerød	81,5	▼
Ærø	81,5	▼
Vejen	81,4	▲
Helsingør	81,2	▲
Faaborg-Midtfyn	81,1	▲
Guldborgsund	81,0	▲
Nyborg	81,0	▲
Frederiksberg	80,9	▼
Bornholm	80,9	▼
Varde	80,9	▲
Hillerød	80,8	▲
Køge	80,8	▼
Brønderslev	80,8	▲
Glostrup	80,7	▲
Vallensbæk	80,7	▼
Assens	80,7	▲
Brøndby	80,6	▼
Svendborg	80,6	▲
Kolding	80,6	▲
Silkeborg	80,6	▲
Hjørring	80,6	–
Vejle	80,5	▲
Randers	80,5	▲
Samso	80,5	▼
Aabenraa	80,4	▲
Skive	80,4	▲
Ballerup	80,3	▲
Holstebro	80,3	▲
Morsø	80,3	▲
Thisted	80,3	▲
Mariagerfjord	80,3	▲
Tønder	80,2	▲
Lemvig	80,2	–
Norddjurs	80,2	▲
Skanderborg	80,2	–
Ringkøbing-Skjern	80,2	▲
Jammerbugt	80,2	▼
Haderslev	80,1	▲
Billund	80,1	▲
Rebild	80,1	▲
Odense	80,0	▲
Fredensborg	79,9	▲
Næstved	79,9	▲
Nordfyns	79,9	▲
Læsø	79,9	▼
Gribskov	79,7	▲
Kerteminde	79,7	▲
Fredericia	79,7	▲
Halsnæs	79,6	▼
Lolland	79,6	▲
Favrskov	79,5	▲
Holbæk	79,4	▲
Stevns	79,4	▲
Slagelse	79,3	▲
Ods herred	79,2	–
Faxe	79,1	▲
Albertslund	79,0	▼
Soro	79,0	▲
Frederikshavn	78,9	▲
Fano	78,6	▲
Vordingborg	78,5	▲
Københavns	77,6	–
Greve	-	-
Dragør	-	-
Hvidovre	-	-
Høje-Taastrup	-	-
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Tårnby	-	-
Egedal	-	-
Frederikssund	-	-
Roskilde	-	-
Solrød	-	-
Kalundborg	-	-
Ringsted	-	-
Lejre	-	-
Langeland	-	-
Sønderborg	-	-
Esbjerg	-	-
Horsens	-	-
Herning	-	-
Struer	-	-
Syddjurs	-	-
Aarhus	-	-
Ikast-Brande	-	-
Hedensted	-	-
Viborg	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Aalborg	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019**



› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletal "Gns.alder nyvisiterede hjemmehjælp" viser gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019.

Figur: Egne beregninger pba. registerdata, Danmarks Statistik

## HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 65-79 ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Den demografiske udvikling har længe været et tema i den offentlige debat. Hidtil er stigningen foregået i et moderat tempo, og væksten er primært sket blandt de yngre ældre. I aldersgruppen 65-79 år er det de færreste ældre, der har behov for hjælp fra kommunens ældrepleje. Omvendt har de borgere i aldersgruppen, der har behov for hjælp, typisk en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse, der eksempelvis kan skyldes en kronisk lidelse. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor stor en andel af de ældre mellem 65 og 79 år, der modtager hjemmehjælp. Den forskel kan formentlig ikke kun forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det ønskede niveau.

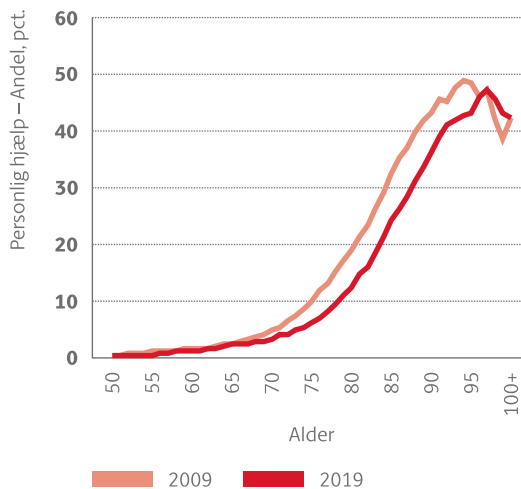
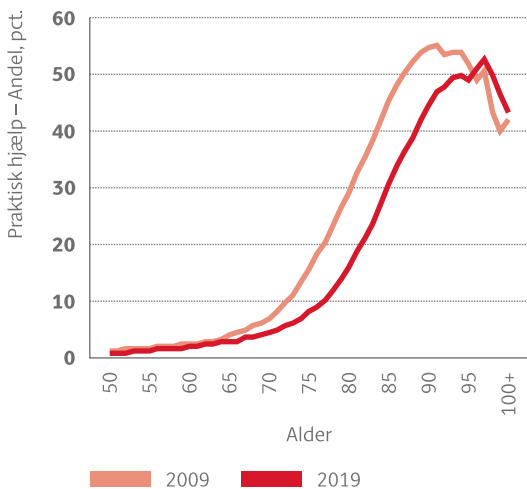
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år?
- › Adskiller deres sygdomsbillede sig fra andre aldersgrupper?
- › Hvilket forebyggelsespotential er der blandt 65-79 årige? Er det muligt at identificere udsatte grupper tidligt?
- › Arbejder kommunen tværgående med at sammentænke hjemmehjælpen med de øvrige indsatser, som hjemmehjælpsmodtageren får?

### FALD I ANDEL AF HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE DE SENESTE 10 ÅR

De seneste 10 år er andelen af hjemmehjælpsmodtagere ændret indenfor hver alderskategori. Den vil sige, at den andel af borgere, der i 2019 modtog praktisk hjælp og personlig pleje, svarende til niveauet i 2009, er udskudt med fire år. Der er formentlig flere årsager til denne forskydning. Tallene kan være udtryk for en højere grad af sund aldring, hvor de ældre i dag har en bedre funktionsevne end tidligere, er mere selvhjulpne og derfor senere for brug for kommunens hjælp. Men tallene udtrykker også, at der i denne årrække mange steder har været justeringer i den service, kommunerne leverer for de ældre, og hvor kommunerne har et stort fokus på at arbejde med forebyggelse og rehabilitering.

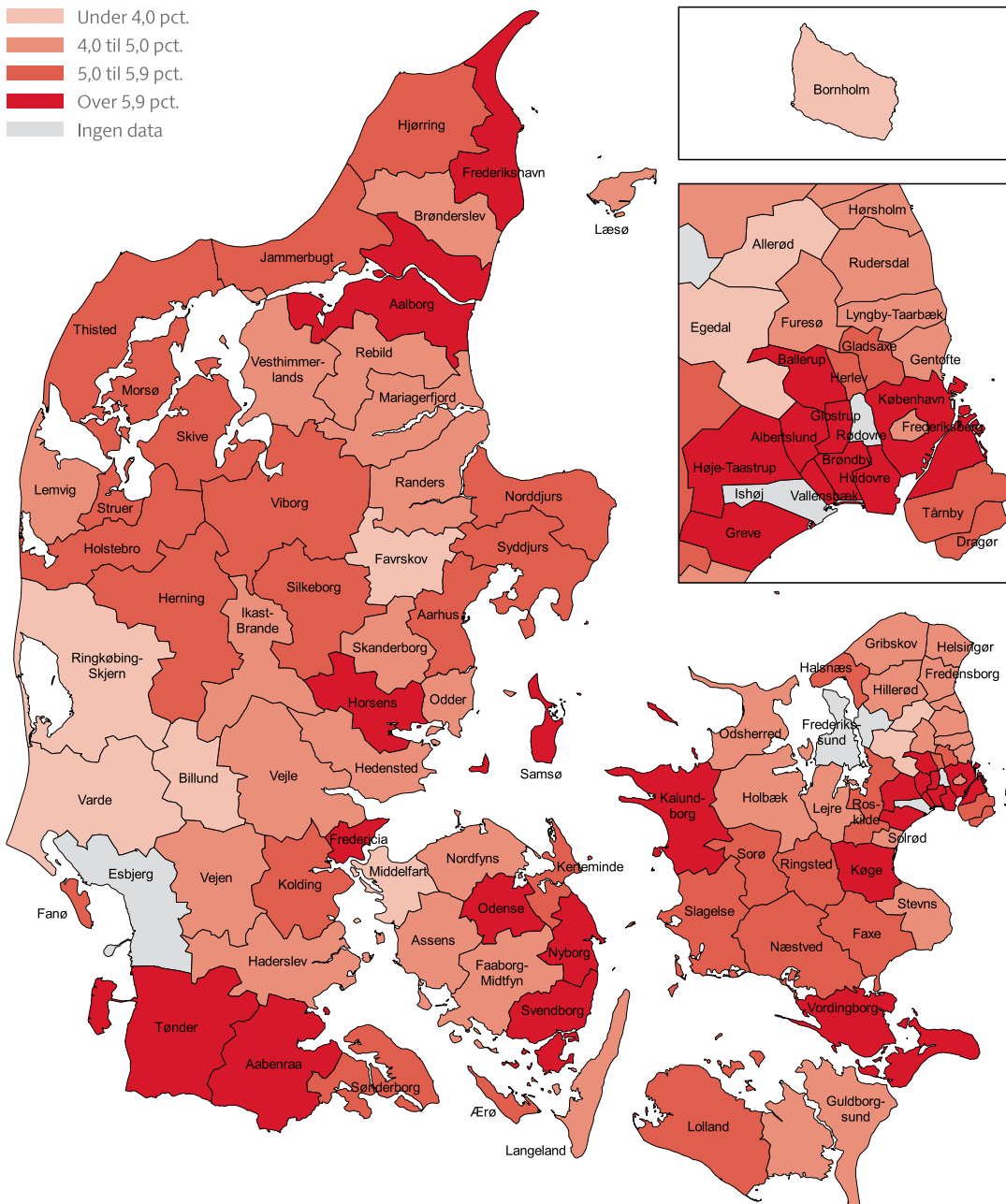


### › Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.

Allerød	2,7	—
Ringkøbing-Skjern	3,5	▼
Favrskov	3,6	▲
Egedal	3,6	▼
Billund	3,7	▲
Middelfart	3,8	▲
Bornholm	3,8	—
Varde	4,0	▼
Randers	4,0	▼
Odder	4,0	▼
Stevns	4,0	▲
Solrød	4,0	▼
Guldborgsund	4,1	▼
Fredensborg	4,2	▼
Gentofte	4,3	▼
Gribskov	4,3	▲
Ikast-Brande	4,3	▼
Rudersdal	4,3	—
Hedensted	4,4	▲
Helsingør	4,4	▼
Odsherred	4,4	▼
Rebild	4,5	▼
Lejre	4,5	▼
Vesthimmerlands	4,6	▼
Hørsholm	4,6	▲
Hillerød	4,6	▲
Vejle	4,6	▼
Mariagerfjord	4,6	▼
Faaborg-Midtfyn	4,6	▲
Læsø	4,6	▼
Furesø	4,7	▼
Holbæk	4,7	▲
Skanderborg	4,7	▲
Brønderslev	4,8	▲
Langeland	4,8	—
Frederiksborg	4,8	▼
Lemvig	4,9	▲
Assens	4,9	▼
Nordfyns	4,9	▼
Vejen	4,9	▼
Lynby-Taarbæk	5,0	▼
Haderslev	5,0	▲
Dragør	5,1	▲
Næstved	5,1	▼
Roskilde	5,1	▼
Silkeborg	5,2	▼
Kolding	5,2	▼
Hjørring	5,2	▼
Jammerbugt	5,2	▼
Syddjurs	5,3	▲
Sønderborg	5,3	▲
Thisted	5,3	▲
Skive	5,3	▼
Morsø	5,3	▼
Norddjurs	5,4	▲
Faxe	5,4	▲
Gladsaxe	5,4	▼
Lolland	5,4	▼
Fanø	5,5	▲
Kerteminde	5,5	▼
Holstebro	5,5	▼
Halsnæs	5,5	▼
Sorø	5,5	▼
Slagelse	5,6	▼
Herlev	5,6	▲
Ærø	5,7	▲
Struer	5,7	▼
Herning	5,7	▲
Aarhus	5,7	▼
Ringsted	5,8	▲
Viborg	5,8	▼
Tårnby	5,8	▲
Tønder	6,0	▲
Nyborg	6,0	▼
Vallensbæk	6,0	▲
Odense	6,1	▼
Vordingborg	6,1	▼
Brøndby	6,2	▼
Albertslund	6,2	▲
Svendborg	6,2	▲
Greve	6,2	▲
Horsens	6,3	▼
Køge	6,4	▲
Høje-Taastrup	6,4	▲
Ballerup	6,4	▼
Aabenraa	6,4	▲
Glostrup	6,9	▲
Hvidovre	6,9	▼
Kalundborg	6,9	▼
Fredericia	7,0	▼
Aalborg	7,4	▼
Samsø	7,5	▼
Københavns	7,7	▼
Frederikshavn	8,0	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Esbjerg	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er beregnet som andelen af de 65-79-årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem i 2019. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik og egne beregninger pba. registerdata.

## HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 80+ ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Den demografiske udgiftsvækst har længe været et tema i den offentlige debat. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år for alvor til, hvor flere har behov for en plejeindsats. Det demografiske udgiftspres kommer således for alvor til at slå igennem i de kommende år. For den enkelte kommune er det vigtigt at forholde sig til, om man har det ønskede niveau af hjemmepleje for andelen af ældre over 80 år, der modtager hjemmehjælp, og om det er tænkt sammen med behovet for plejeboliger.

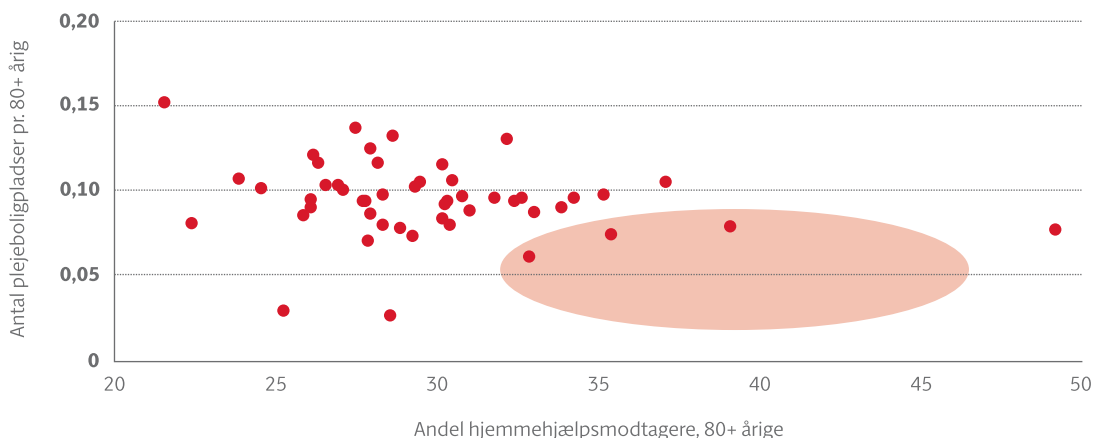
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 80 år sig i kommunen?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette? Hvordan understøtter man, at borgerne fastholder deres funktionsevne efter endt rehabilitering?
- › Arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælp med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Har kommunen det rette antal plejeboliger til fremtidens behov? Og spiller antallet af plejeboliger ind på andelen af hjemmehjælpsmodtagere?
- › Har kommunen lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

### ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL PLEJEBOLIGER

Serviceniveauet i den kommunale hjemmehjælp kan ikke ses adskilt fra plejeboliger. Nogle kommuner foretrækker at give så mange som muligt hjemmehjælp i eget hjem frem for i en plejebolig. Andre kommuner foretrækker måske i højere grad, at tilbyde de ældre en plejebolig. For den enkelte kommune betyder det, at man bør se på tværs af hjemmehjælp og plejeboliger. Nedenstående figur indikerer, at der kan være et potentiale i for nogle kommuner at give flere ældre mere hjemmehjælp i hjemmet for så at have relativt færre plejeboliger (markeret med cirkel).



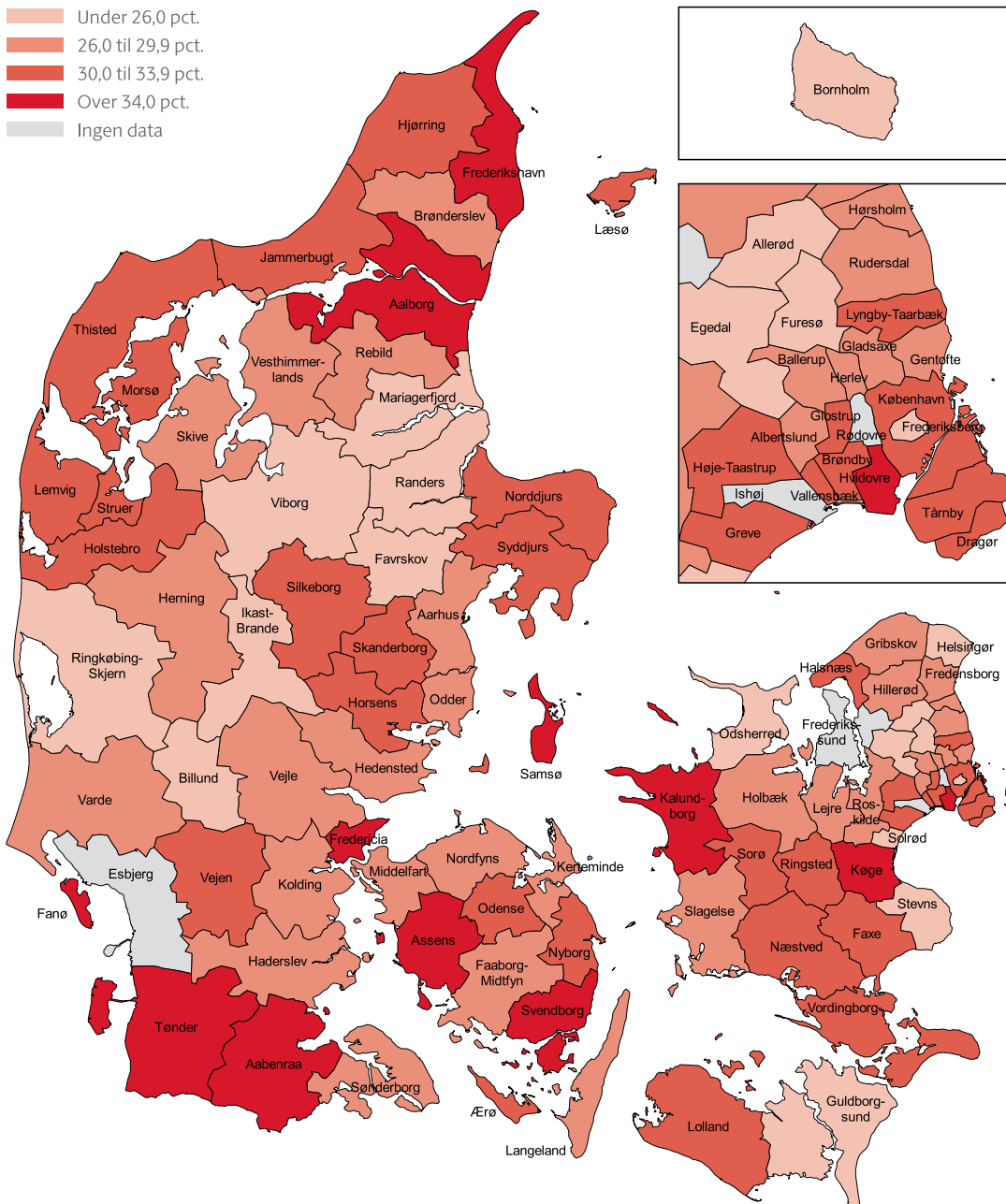
### › Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.

Allerød	20,3	–
Egedal	20,7	▲
Favrskov	21,2	▼
Randers	21,5	▲
Viborg	22,4	▼
Frederiksberg	22,8	▲
Guldborgsund	23,6	▲
Ringkøbing-Skjern	23,8	▲
Stevns	23,9	▲
Bornholm	24,1	▼
Billund	24,6	▼
Ikast-Brande	24,7	▲
Solrød	25,2	▲
Odsherred	25,2	▲
Furesø	25,3	▼
Mariagerfjord	25,7	▲
Helsingør	25,8	▼
Brønderslev	26,1	–
Odder	26,1	▲
Gribskov	26,2	▲
Vesthimmerlands	26,2	▲
Hillerød	26,3	▲
Rudersdal	26,5	▲
Nordfyns	26,9	–
Vejle	27,1	▲
Gentofte	27,4	▲
Langeland	27,5	▼
Kolding	27,7	▲
Middelfart	27,8	▼
Herlev	27,8	▼
Albertslund	27,9	▼
Fredensborg	27,9	▲
Skive	27,9	▲
Hørsholm	27,9	▼
Roskilde	28,2	▲
Gladsaxe	28,2	▼
Kerteminde	28,3	▲
Haderslev	28,3	▲
Holbæk	28,6	▼
Rebild	28,7	▲
Faaborg-Midtfyn	28,9	▲
Slagelse	28,9	▲
Lejre	29,2	▲
Varde	29,3	▼
Sønderborg	29,4	▲
Ballerup	29,5	▲
Herning	29,5	▼
Aarhus	29,5	▲
Hedensted	29,7	▼
Næstved	30,2	▲
Syddjurs	30,2	▲
Lyngby-Taarbæk	30,2	▲
Silkeborg	30,2	▼
Brøndby	30,3	▲
Thisted	30,4	▼
Greve	30,4	▼
Faxe	30,4	▲
Norddjurs	30,5	▲
Lolland	30,5	▼
Hoje-Taastrup	30,6	▼
Søre	30,8	▲
Morsø	30,9	▼
Odense	31,0	▲
Vejen	31,1	▼
Skanderborg	31,5	▼
Vordingborg	31,6	▲
Ringsted	31,7	▼
Halsnæs	31,8	▼
Æro	32,1	▼
Struer	32,4	▲
Dragør	32,6	▲
Holstebro	32,7	–
Københavns	32,8	▲
Nyborg	32,8	▲
Hjørring	32,9	▲
Lemvig	33,0	▲
Læsø	33,0	▲
Vallensbæk	33,1	▼
Glostrup	33,3	▼
Tårnby	33,8	▼
Horsens	33,8	▲
Jammerbugt	33,9	▲
Assens	34,3	▲
Tønder	35,2	▼
Kalundborg	35,4	▼
Fredericia	35,5	▲
Hvidovre	35,9	▲
Fano	36,8	▼
Svendborg	37,1	▲
Aalborg	37,2	▲
Køge	38,2	▼
Aabenraa	39,1	▼
Frederikshavn	41,0	▲
Samso	49,1	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Esbjerg	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.



› **Kort. Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2019. Danmarks Statistik  
 Figur: Danmarks Statistik.

## HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP MODTAGER JERES 65-79 ÅRIGE?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hidtil har det primært været de yngre ældre – dem under 80 år – der er vokset i antal. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. De yngre hjemmehjælpsmodtagere er dog typisk kendetegnet ved en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Samtidig arbejder kommunerne med rehabilitering, øget brug af hjælpemidler og velfærdsteknologi mv. for at gøre de ældre så selvhjulpne som muligt. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de 65-79 årige får. Den forskel kan formentlig ikke alene forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

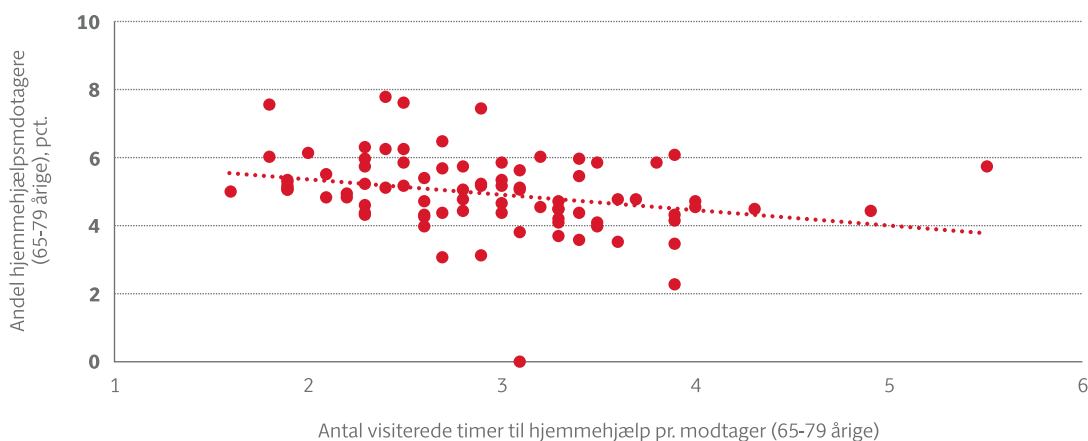
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i jeres kommune? Er der fx en større andel kronikere?
- › Hvilket forebyggelsespotentialer er der blandt de 65-79 årige?
- › Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt? Og hvordan tænkes de forebyggende hjemmebesøg ind i den samlede indsats?
- › Hvordan er sundhedstilstanden blandt de yngre hjemmeboende ældre, og adskiller det sig fra pleje-hjemsbeboere?

### ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL HJEMMEHJÆLPSTIMER

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i den enkelte kommune – fx det politisk fastsatte serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Det er relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til hjemmehjælp, som den enkelte borger modtager. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så flere modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få borgere, men med mange timers hjælp til hver. For den enkelte kommune er det værd at forholde sig til, om man har det rette forhold mellem de to.

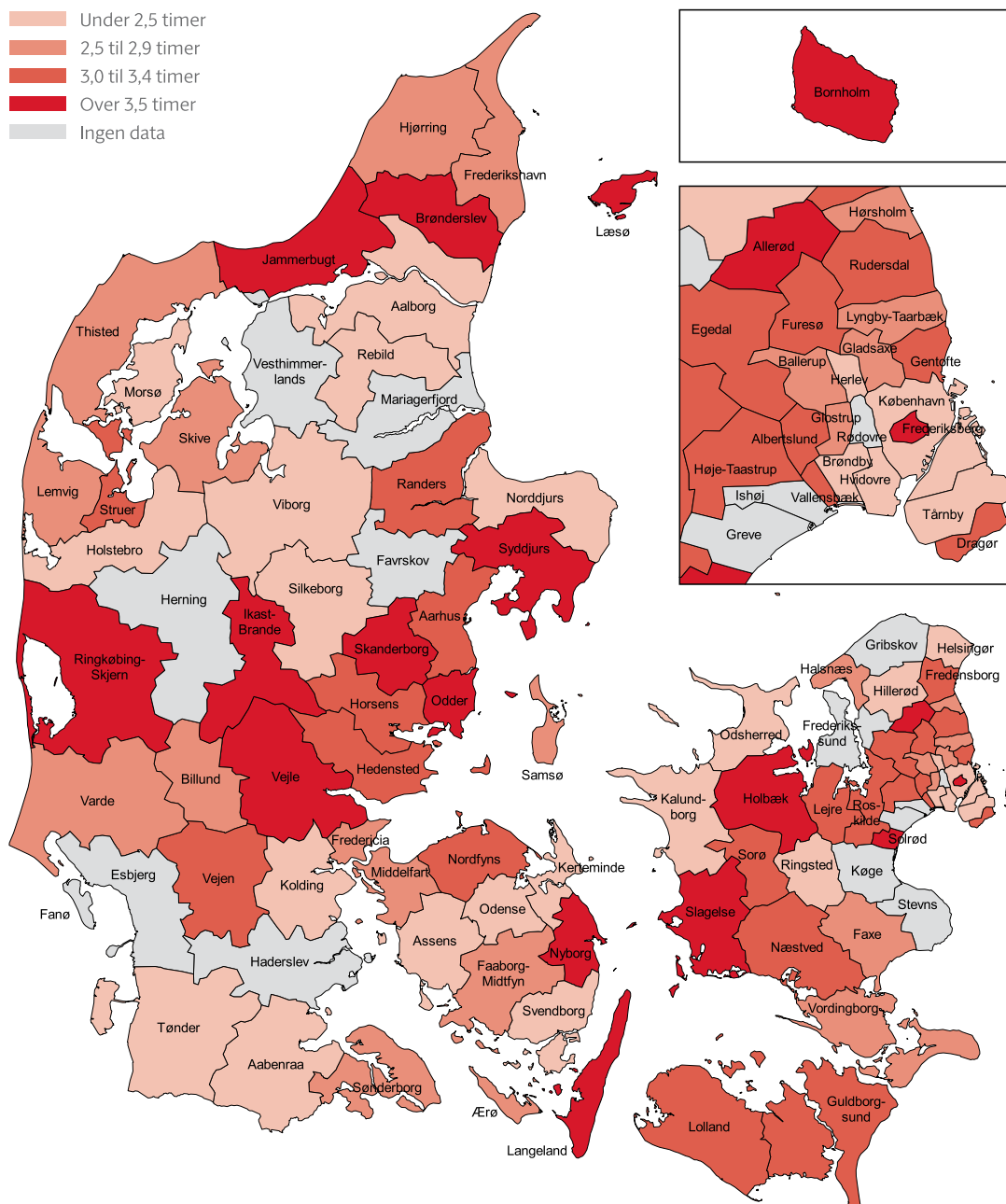


### › Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 65-79 årige, 2019

Assens	1,6	–
Københavns	1,8	▼
Kalundborg	1,8	▲
Tårnby	1,9	▲
Ringsted	1,9	▲
Kerteminde	1,9	▲
Holstebro	1,9	▲
Norddjurs	1,9	▲
Morsø	1,9	▲
Odense	2,0	▼
Tønder	2,1	▼
Aabenraa	2,1	▲
Odsherred	2,2	▼
Silkeborg	2,2	▲
Brøndby	2,3	▲
Herlev	2,3	▼
Helsingør	2,3	▲
Hilleroed	2,3	▼
Svendborg	2,3	▲
Viborg	2,3	▼
Rebild	2,3	▲
Hvidovre	2,4	▲
Kolding	2,4	▼
Aalborg	2,4	▲
Ballerup	2,5	▲
Vordingborg	2,5	▼
Ærø	2,5	▲
Samsø	2,5	▼
Hørsholm	2,6	▼
Faxe	2,6	▲
Varde	2,6	▼
Skive	2,6	▲
Thisted	2,6	▲
Glostrup	2,7	▼
Faaborg-Midtfyn	2,7	▲
Billund	2,7	▼
Fredericia	2,7	▲
Halsnæs	2,8	▲
Sønderborg	2,8	▲
Lemvig	2,8	▼
Hjørring	2,8	▲
Gladsaxe	2,9	▲
Lyngby-Taarbæk	2,9	▼
Middelfart	2,9	▲
Frederikshavn	2,9	▲
Fredensborg	3,0	▼
Roskilde	3,0	▲
Lolland	3,0	▲
Guldborgsund	3,0	▲
Aarhus	3,0	▲
Næstved	3,1	▼
Nordfyns	3,1	▼
Vejle	3,1	▲
Struer	3,1	▼
Hedensted	3,1	▼
Albertslund	3,2	▲
Horsens	3,2	▲
Dragør	3,3	▼
Vallensbæk	3,3	▲
Furesø	3,3	▲
Rudersdal	3,3	▲
Lejre	3,3	▼
Randers	3,3	▲
Gentofte	3,4	▲
Hoje-Taastrup	3,4	▲
Egedal	3,4	▼
Sorø	3,4	▲
Solrød	3,5	▲
Odder	3,5	▼
Jammerbugt	3,5	▲
Bornholm	3,6	▼
Ikast-Brande	3,6	–
Syddjurs	3,7	▲
Nyborg	3,8	▲
Frederiksberg	3,9	▼
Allerød	3,9	▼
Holbæk	3,9	▲
Skanderborg	3,9	▲
Ringkøbing-Skjern	3,9	▲
Langeland	4,0	▼
Vejle	4,0	▼
Læsø	4,3	▲
Brønderslev	4,9	▲
Slagelse	5,5	▼
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Stevns	-	-
Haderslev	-	-
Esbjerg	-	-
Fano	-	-
Herning	-	-
Favrskov	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Mariagerfjord	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 65-79 årige, 2019**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 65 til 79 årige årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2019. FLIS  
 Figur: FLIS

## HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP MODTAGER JERES 80+ ÅRIGE?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Tidligere har vi primært set en stigning i de yngre ældre, som er under 80 år. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. Det medfører, at det demografiske udgiftspres for alvor vil tage til de næste år. For den enkelte kommune vil det være relevant at se på, hvor mange timers hjemmehjælp de ældre over 80 år får. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre, men også af det kommunale serviceniveau. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

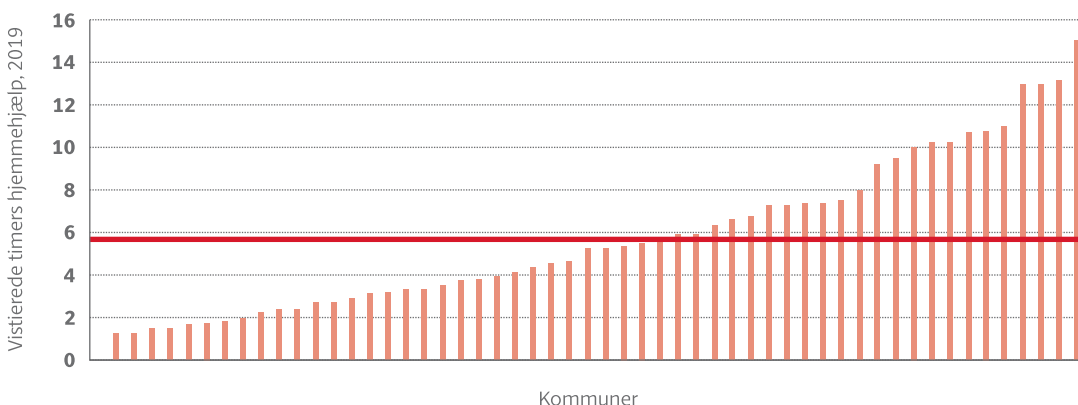
### › TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere sig i gruppen af de 80+ årige?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- › Hvordan arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælpsindsatsen med de eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Hvordan arbejder kommunen med borgernes forløb efter en indlæggelse?
- › Har kommunen lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

### ANTAL VISITEREDE TIMER FØR PLEJEBOLIG

KLK har i 2019, på baggrund af en analyse med 20 kommuner fundet, at der kan gives mellem 15 og 20 timers hjemmehjælp for det beløb, det koster at have en borger i plejebolig. Nedenstående graf viser de timers hjemmehjælp, kommunerne i gennemsnit gav borgerne umiddelbart op til, at de blev visiteret til plejebolig. Analysen viser, at en del borgere ikke modtog ret meget hjemmehjælp, før de kom i plejebolig. Derudover modtog langt hovedparten et omfang af hjælp, der omregnet til udgifter ligger et stykke under udgifterne til en plejebolig. Hos nogle borgere opstår behovet for en plejebolig akut efter en indlæggelse, mens andre mister funktionsevnen til at kunne blive boende i sit eget hjem. Analysen giver anledning til at overveje, om nogle borgere kan hjælpes med andre tilbud og mere hjælp i hjemmet end ved at få en plejebolig.

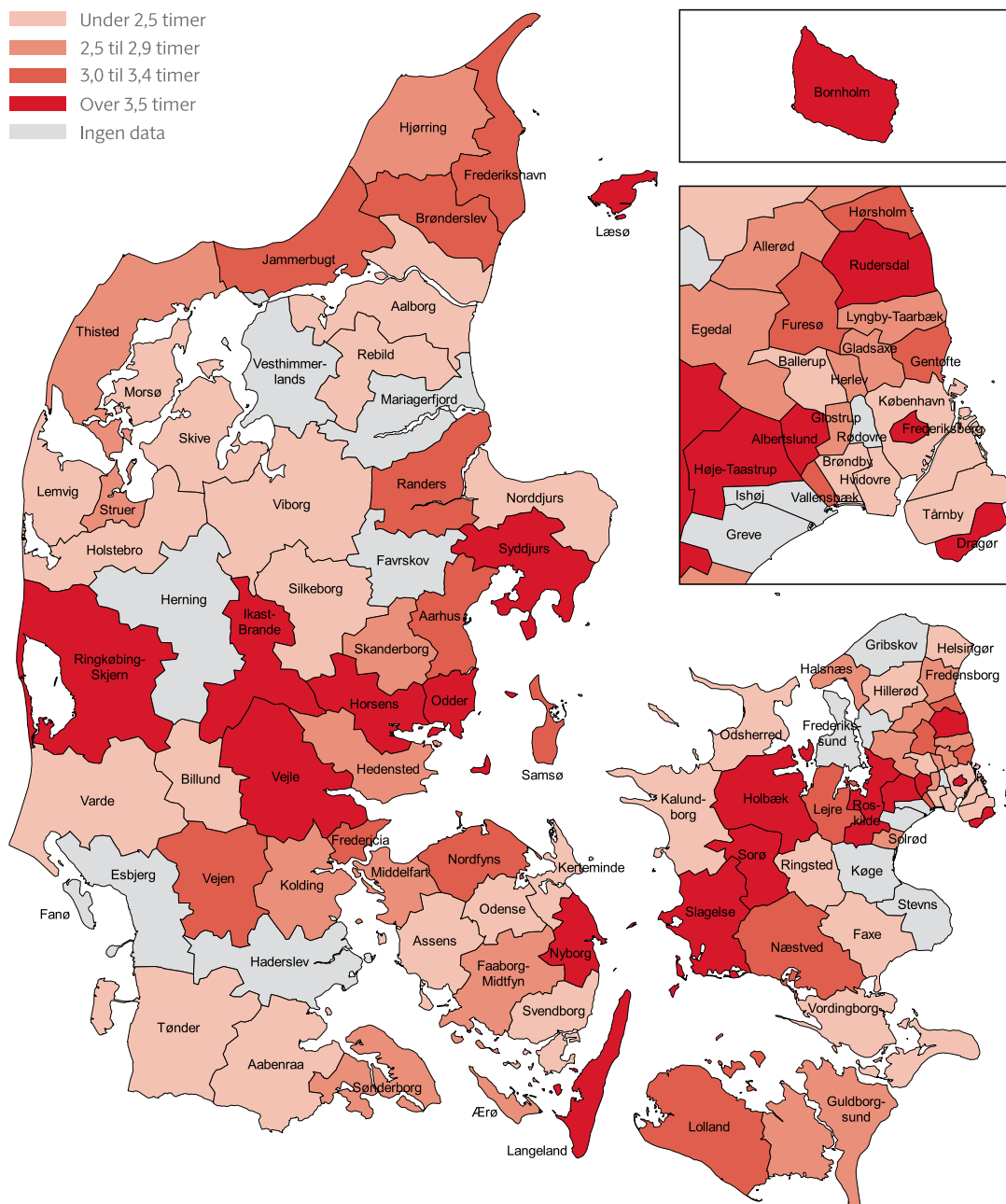


### › Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 80+ årige, 2019

Københavns	1,6	–
Tårnby	1,6	▲
Morsø	1,6	–
Assens	1,7	▲
Kerteminde	1,8	▲
Holstebro	1,8	▼
Silkeborg	1,9	▲
Brøndby	2,0	▲
Hillerød	2,0	▼
Kalundborg	2,0	▲
Ringsted	2,0	▲
Odense	2,0	▼
Aabenraa	2,0	▲
Skive	2,0	▼
Rebild	2,0	▲
Hvidovre	2,1	▲
Odsherred	2,1	▼
Billund	2,1	▼
Norddjurs	2,1	▲
Svendborg	2,2	▲
Tønder	2,2	▼
Varde	2,2	–
Faxe	2,3	▲
Lemvig	2,3	▼
Aalborg	2,3	▲
Ballerup	2,4	▲
Helsingør	2,4	▲
Vordingborg	2,4	▼
Viborg	2,4	▼
Glostrup	2,5	▼
Herlev	2,5	–
Solrød	2,5	▲
Egedal	2,6	▼
Halsnæs	2,6	▲
Faaborg-Midtfyn	2,6	▲
Kolding	2,6	▼
Lyngby-Taarbæk	2,7	▼
Æro	2,7	▲
Hedensted	2,7	▼
Hjørring	2,7	▲
Allerød	2,8	▼
Fredensborg	2,8	▼
Sønderborg	2,8	▲
Struer	2,8	▲
Skanderborg	2,8	▲
Thisted	2,8	▲
Gladsaxe	2,9	▲
Guldborgsund	2,9	▲
Middelfart	2,9	▼
Hørsholm	3,0	▼
Samso	3,0	▲
Brønderslev	3,0	▲
Lolland	3,1	▼
Næstved	3,1	▼
Frederikshavn	3,1	▲
Vejen	3,2	▲
Aarhus	3,2	▲
Gentofte	3,3	▲
Vallensbæk	3,3	▲
Furesø	3,3	▲
Lejre	3,3	▼
Nordfyns	3,3	▼
Fredericia	3,3	▲
Randers	3,4	▲
Jammerbugt	3,4	▲
Dragør	3,5	▼
Albertslund	3,5	▲
Frederiksberg	3,6	▼
Rudersdal	3,6	▲
Roskilde	3,6	▲
Sore	3,6	▼
Langeland	3,6	–
Ikast-Brande	3,6	▲
Nyborg	3,7	▲
Ringkøbing-Skjern	3,7	–
Høje-Taastrup	3,8	▲
Bornholm	3,8	▼
Horsens	3,8	▲
Odder	3,8	▲
Læsø	4,2	▲
Vejle	4,3	▼
Holbæk	4,4	▲
Syddjurs	4,5	▲
Slagelse	5,8	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Stevns	-	-
Haderslev	-	-
Esbjerg	-	-
Fanø	-	-
Herning	-	-
Favrskov	-	-
Vestthimmerlands	-	-
Mariagerfjord	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 80+ årige, 2019**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er opgjort som gennemsnitlig antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge blandt hjemmehjælpsmodtagere over 80 år i 2019. FLIS  
 Figur: FLIS

## HVOR MEGET BRUGER JERES KOMMUNE PÅ SUNDHED?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til den borgernære sundhed. Indsatserne spænder bredt fra sundhedspleje og tandpleje til børn og unge, over forebyggende indsatser for borgere med kroniske lidelser til genoptræning. Fælles for indsatserne er, at de har sigte på at forbedre borgernes sundhedstilstand – på kort og lang sigt. Med den rette indsats kan kommunerne påvirke borgernes sundhedstilstand, og dermed medvirke til at forbedre borgernes livskvalitet og samtidig reducere trækket på andre kommunale ydelser. Sundhedsudgifterne varierer relativt meget mellem kommunerne, fra ca. 1000 kr. per borger til knap 3.000 kr. per borger. Det skal bemærkes, at forebyggelse i vid udstrækning også sker som en integreret del af ydelser på andre sektorområder, herunder fx i ældreplejen med rehabiliterende indsats og tidlig opsporing.

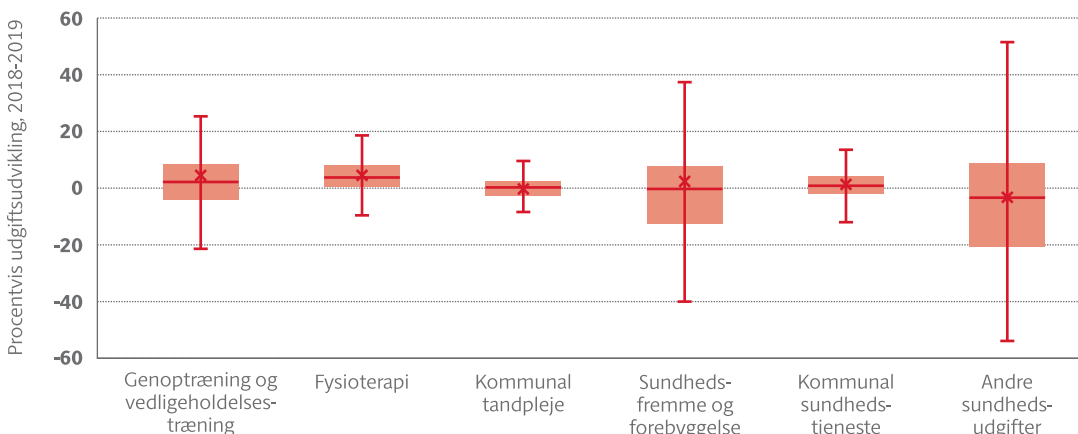
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje følgende spørgsmål:

- › Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Er kommunens udgifter til sundhedsområdet særligt høje på udvalgte områder sammenlignet med andre kommuner?
- › Er der en sammenhæng mellem aktiviteten i sygehusvæsenet og kommunens udgifter til sundhedsområdet (ekskl. KMF)?
- › Er overgangen mellem sygehus og kommune tilrettelagt hensigtsmæssig?
- › Kan prioritering af forebyggende indsatser reducere udgiftsbehovet på andre områder fx ældreområdet?

### STORE FORSKELLE I UDGIFTSUDVIKLING MELLEMLUNDHEDSOMRÅDER FRA 2018 TIL 2019

Kommunerne har ikke en ens udvikling i de forskellige udgifter på sundhedsområdet. Der er relativt stor spredning i udgiftsudviklingen for områderne sundhedsfremme og forebyggelse og andre sundhedsudgifter, mens udgiftsudviklingen er mindre spredt på de øvrige sundhedsområder. Krydset i de farvede bokse viser den gennemsnitlige udgiftsudvikling fra 2018-2019, mens boksens midterste-, nederste- og øverste steg viser henholdsvis medianen, 1. kvartil og 3. kvartil.

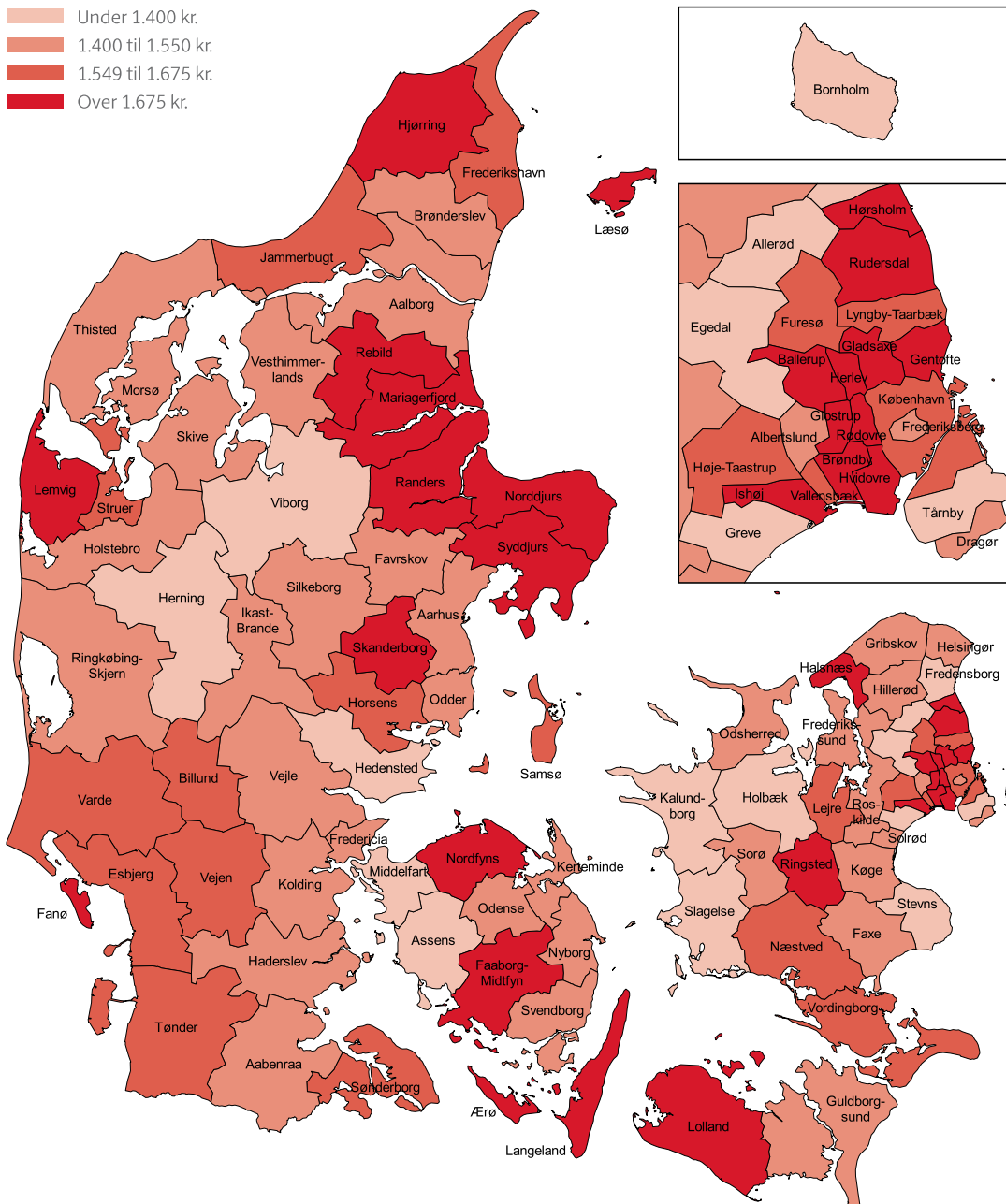


### › Nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 ekskl. fkt. 4.62.81 pr. indbygger 2019, 21-pl

Herning	1.157	▲
Fredensborg	1.161	▲
Kalundborg	1.184	▲
Greve	1.197	▼
Holbæk	1.217	▼
Stevns	1.234	▲
Allerød	1.299	▲
Middelfart	1.326	▲
Hedensted	1.329	▲
Stagelse	1.336	▲
Assens	1.338	▲
Egedal	1.351	▼
Bornholm	1.367	▲
Tårnby	1.388	▼
Viborg	1.392	▲
Soro	1.408	▲
Køge	1.411	–
Gribskov	1.412	▲
Ikast-Brande	1.421	▲
Favrskov	1.421	▲
Holstebro	1.431	▲
Nyborg	1.444	▲
Odsherred	1.449	▼
Brønderslev	1.453	▲
Odsherred	1.455	▼
Solrød	1.459	▼
Frederiksberg	1.467	▼
Roskilde	1.467	▲
Silkeborg	1.467	▼
Morsø	1.467	▼
Fredericia	1.470	▼
Frederikssund	1.473	▲
Odense	1.475	▲
Ringkøbing-Skjern	1.478	▲
Dragør	1.483	▼
Skive	1.485	▼
Kerteminde	1.485	▲
Kolding	1.486	▲
Haderslev	1.488	▼
Guldborgsund	1.494	▼
Aalborg	1.496	▼
Helsingør	1.496	▼
Svendborg	1.501	–
Aabenraa	1.502	▲
Thisted	1.525	▼
Albertslund	1.527	▲
Vejle	1.540	▼
Aarhus	1.541	▼
Vesthimmerlands	1.541	▲
Hilleroed	1.543	▼
Faxe	1.546	▼
Vejen	1.553	▲
Løjre	1.557	▼
Varde	1.565	–
Næstved	1.571	▼
Esbjerg	1.573	▲
Billund	1.586	▼
Jammerbugt	1.598	▼
Sønderborg	1.602	▲
Tønder	1.608	▼
Vallensbæk	1.618	▼
Høje-Taastrup	1.620	▲
Frederikshavn	1.623	▲
Lyngby-Taarbæk	1.624	▲
Københavns	1.627	▲
Furesø	1.629	▼
Struer	1.646	▼
Vordingborg	1.659	▲
Samsø	1.659	▼
Horsens	1.673	▲
Rebild	1.676	▲
Halsnæs	1.694	▼
Glostrup	1.696	▲
Rødovre	1.704	▲
Herlev	1.717	▼
Randers	1.732	▲
Mariagerfjord	1.736	▼
Hvidovre	1.737	▼
Skanderborg	1.741	▼
Faaborg-Midtfyn	1.765	▲
Læsø	1.769	▲
Gentofte	1.778	▼
Norddjurs	1.782	▲
Rudersdal	1.792	▼
Hjørring	1.809	▼
Lemvig	1.832	▼
Ringsted	1.836	▼
Nordfyns	1.847	–
Langeland	1.948	▲
Lolland	1.998	▲
Gladsaxe	2.002	▲
Ballerup	2.031	▼
Brøndby	2.053	▲
Ishøj	2.059	–
Hørsholm	2.089	▼
Æro	2.121	▼
Syddjurs	2.560	–
Fano	2.907	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 ekskl.fkt. 4.62.81 pr. indbygger 2019, 21-pl**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) pr. indbygger i 2019, FLIS og Danmarks Statistik, 21-pl.  
 Figur: FLIS

## HVORDAN ER UDVIKLINGEN I SYGE- OG SUNDHEDSPERSONALE?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det samlede antal af ansatte i kommunerne er fra 2007 til 2020 faldet med 4 pct. I samme periode har der været en kontinuerlig vækst i autoriseret sundhedsfagligt personale. Væksten i autoriseret sundhedspersonale er sket jævnt fra 2007 til 2017, mens udviklingen i autoriseret sundhedspersonale siden 2018 har stabiliseret sig på knap 51.000 fuldtidsansatte. Væksten i kommunalt syge- og sundhedspersonale indikerer en vækst i opgaver på det kommunale sundhedsområde og stigende opgavekompleksitet.

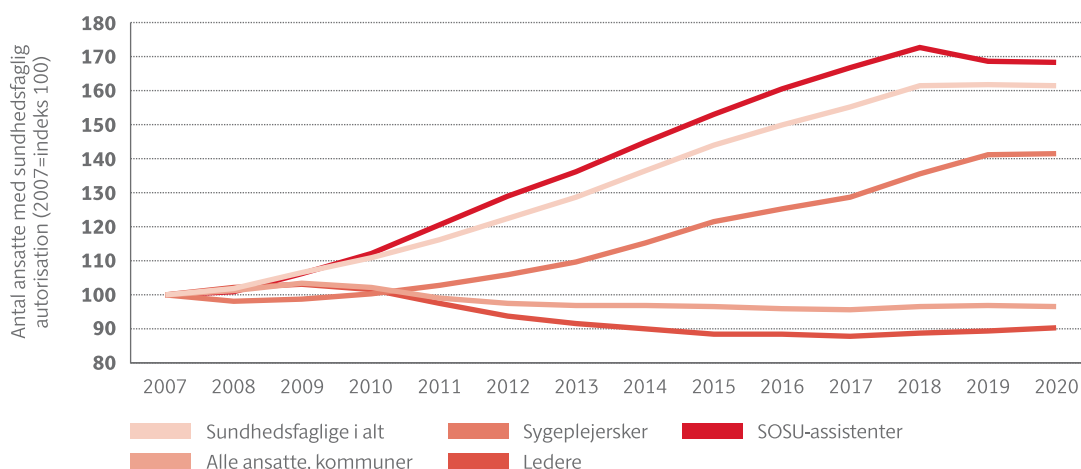
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Prioriteringen af sundhedsfagligt personale kan blandt andet være et udtryk for opgaveglidning og en øget kompleksitet i behandlingsindsatsen. Det kan derfor være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Er der en god dialog med regionen om opgavevaretagelsen?
- › Hvordan understøtter kommunen styringen af sundhedsområdet på tværs af sektorer?
- › Er stagnationen i udviklingen af autoriseret sundhedspersonale udtryk for en bevidst strategi i forhold til forebyggelse og/eller genoptræning i kommunen eller udtryk for rekrutteringsudfordringer?
- › Hvordan kan kommunen i fremtiden rekruttere kvalificeret sundhedspersonale?

### ANALYSE AF UDVIKLINGEN I KOMMUNERNES ANSÆTTELSE

Figuren illustrerer udviklingen i antallet af ansatte fra 2007-2020. Her ses en markant vækst i antallet af årsværk for det kommunale syge- og sundhedspersonale siden 2007. Fra 2007 til 2020 er antallet af kommunalt ansatte med en sundhedsfaglig autorisation steget med 53 pct., det svarer til 17.580 fuldtidsstillinger. Væksten er fordelt med 87 pct. vækst i ergo- og fysioterapeuter, 68 pct. vækst i SOSU-assistent, 41 pct. vækst i sygeplejersker og 15 pct. vækst i sundhedsplejersker. I samme periode er antallet af ledere på sundhedsområdet faldet med 10 pct.



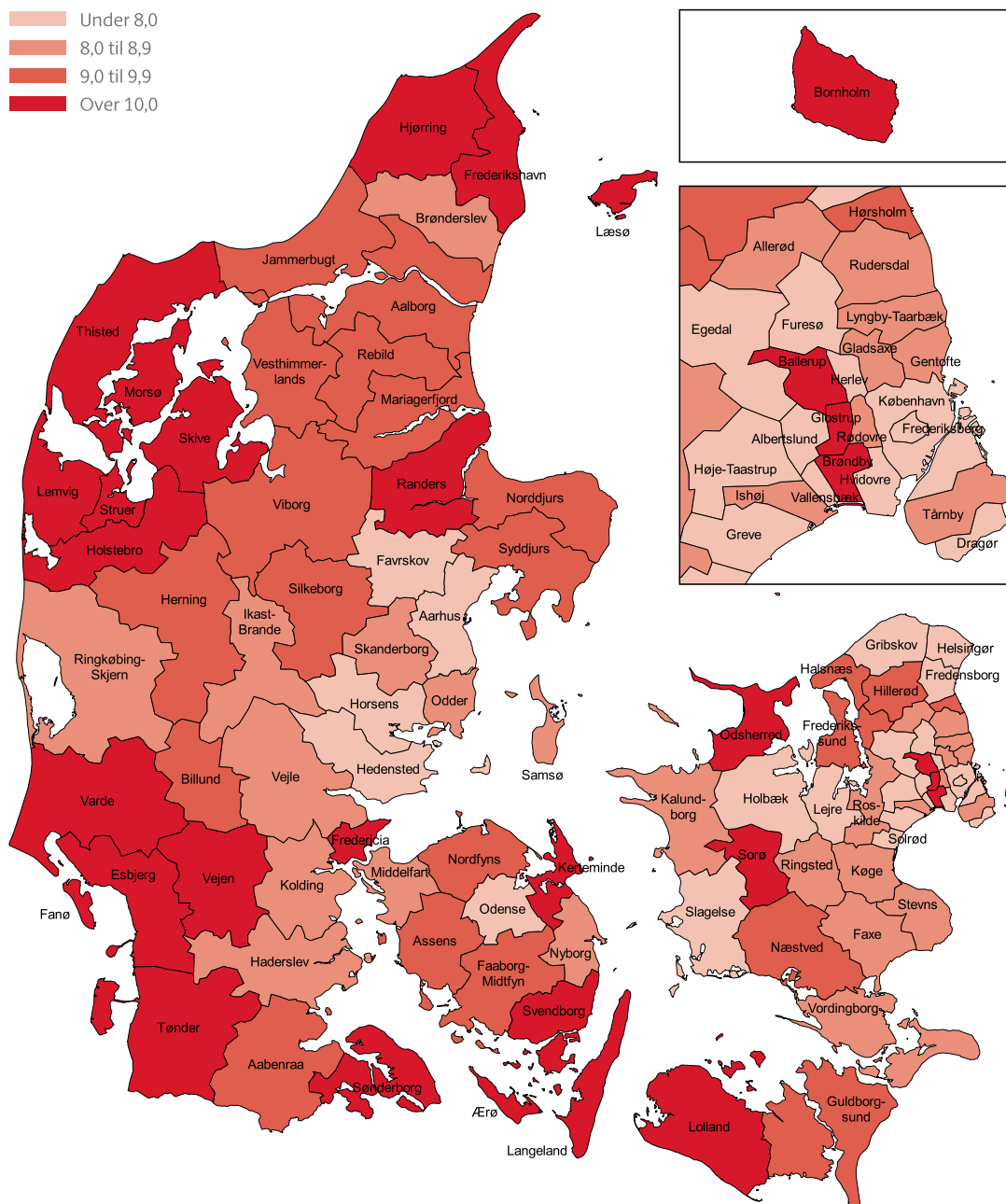
### › Autoriseret sundheds- personale pr. 1.000 indbyggere, 2019

Gribskov	5,2	–
Frederiksberg	5,8	▲
Holbæk	6,0	▼
Furesø	6,0	▲
Dragør	6,1	▲
Vallensbæk	6,1	▼
Københavns	6,3	▲
Greve	6,3	▲
Fredensborg	6,5	▲
Hvidovre	6,5	▼
Slagelse	6,6	▲
Egedal	6,9	–
Aarhus	7,0	▲
Solrød	7,1	▼
Albertslund	7,1	▲
Horsens	7,2	▼
Favrskov	7,2	▼
Helsingør	7,4	–
Hedensted	7,4	▲
Herlev	7,4	▲
Lejre	7,8	▲
Høje-Taastrup	7,8	▼
Odense	8,0	▲
Skanderborg	8,0	▼
Kalundborg	8,1	▲
Odder	8,2	▼
Vejle	8,2	▲
Ikast-Brande	8,3	▲
Gentofte	8,3	▲
Gladsaxe	8,4	–
Nyborg	8,4	▲
Stevns	8,5	▼
Roskilde	8,5	▲
Ishøj	8,5	▲
Brønderslev	8,5	▲
Allerød	8,5	▼
Tårby	8,6	▲
Rødovre	8,7	▲
Samso	8,7	▲
Haderslev	8,7	▲
Ringsted	8,7	▼
Faxe	8,7	▲
Køge	8,7	▼
Rudersdal	8,8	▼
Lyngby-Taarbæk	8,8	▲
Kolding	8,9	▲
Ringkøbing-Skjern	8,9	▼
Vordingborg	8,9	▲
Middelfart	8,9	▲
Næstved	9,0	▼
Hillerød	9,1	▼
Halsnæs	9,2	▲
Faaborg-Midtfyn	9,3	▲
Herning	9,3	▲
Mariagerfjord	9,3	▲
Hørsholm	9,4	▼
Frederikssund	9,4	▲
Syddjurs	9,4	▲
Viborg	9,4	▼
Aabenraa	9,5	▲
Norddjurs	9,5	▲
Vesthimmerlands	9,6	▼
Guldborgsund	9,6	▲
Rebild	9,6	▼
Jammerbugt	9,6	▼
Nordfyns	9,7	▲
Aalborg	9,8	–
Billund	9,8	▼
Silkeborg	9,9	▼
Assens	9,9	▲
Vejen	10,1	–
Fredericia	10,1	▼
Ods herred	10,2	▲
Svendborg	10,2	–
Holstebro	10,2	▼
Brøndby	10,2	▼
Hjørring	10,2	▲
Randers	10,5	▼
Esbjerg	10,6	▼
Sønderborg	10,7	▲
Lemvig	11,0	▼
Lolland	11,2	–
Soro	11,2	▲
Tønder	11,5	▲
Skive	11,7	▲
Ballerup	11,7	▲
Varde	11,7	▼
Glostrup	11,8	▼
Frederikshavn	12,0	▲
Æro	12,6	▲
Struer	12,6	▲
Fano	12,7	–
Kerteminde	12,9	▲
Thisted	13,1	–
Langeland	13,5	▼
Bornholm	14,4	▲
Morsø	14,5	▼
Læso	15,7	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.



› Kort. Autoriseret sundhedspersonale pr. 1.000 indbyggere, 2019



› DATA

Tabel: Nøgletallet viser autoriseret sundhedspersonale pr. 1000 indbygger, 2019. KRL og Danmarks Statistik.  
 Figur: KRL

# HVOR MEGET BRUGER JERES KOMMUNE PÅ HJEMMESYGEPLEJE?

## HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hjemmesygepleje udgør en væsentlig udgiftspost i kommunerne. I 2019 havde kommunerne udgifter til hjemmesygepleje i omegnen af 5,4 mia. kr. (21-pl). Fra 2018 til 2019 er udgifterne steget med cirka 315 mio. kr. (21-pl). Det er en stigning på 6 pct. De kommunale udgifter til hjemmesygepleje følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaverne flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen, mens stadig flere og mere komplekse borgere håndteres af hjemmesygeplejen. Der forventes endvidere at blive flere ældre i fremtiden og tiltagende udfordringer med at rekruttere sundhedspersonale til at varetage kommunale opgaver inden for plejeområdet.

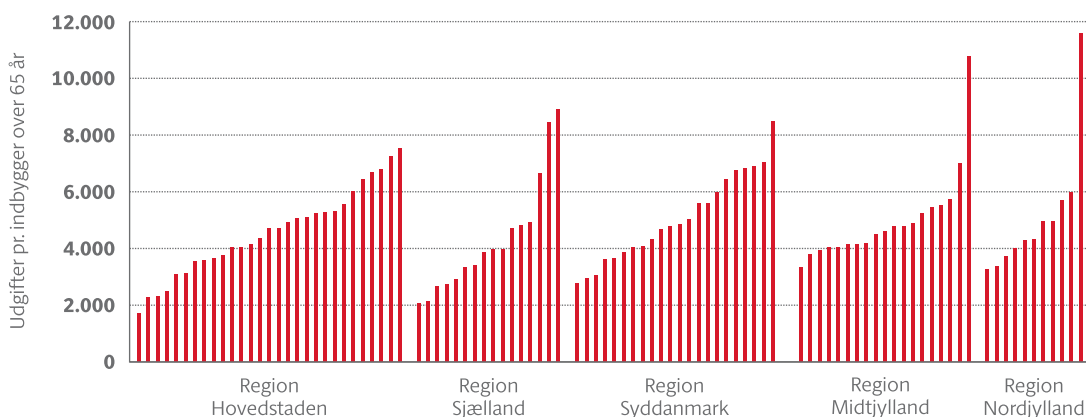
## TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i de stigende udgifter til hjemmesygepleje, et stigende antal ældre og udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt sundhedspersonale er det relevant at overveje følgende:

- › Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Hvad driver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?
- › Kan hjemmesygeplejen tilrettelægges anderledes, så der frigøres ressourcer?
- › Hvordan påvirker uddelegeringen af ikke komplekse sygeplejefaglige opgaver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?

## REGIONAL FORSKEL I UDGIFTERNE TIL HJEMMESYGEPLEJE FOR INDBYGGERE OVER 65 ÅR

Figuren viser den regionale spredning i udgifterne til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år i 2019. Figuren indikerer, at der eksisterer en væsentlig variation mellem regioner, men også internt mellem kommunerne i regionerne. Med en udgift på 5100 kr. pr. indbygger over 65 år i 2019 har kommunerne i Region Nordjylland de højeste gennemsnitlige udgifter til hjemmesygepleje. Modsat brugte kommunerne i Region Sjælland i gennemsnit 4339 kr. pr. indbygger over 65 år på hjemmesygepleje i 2019.

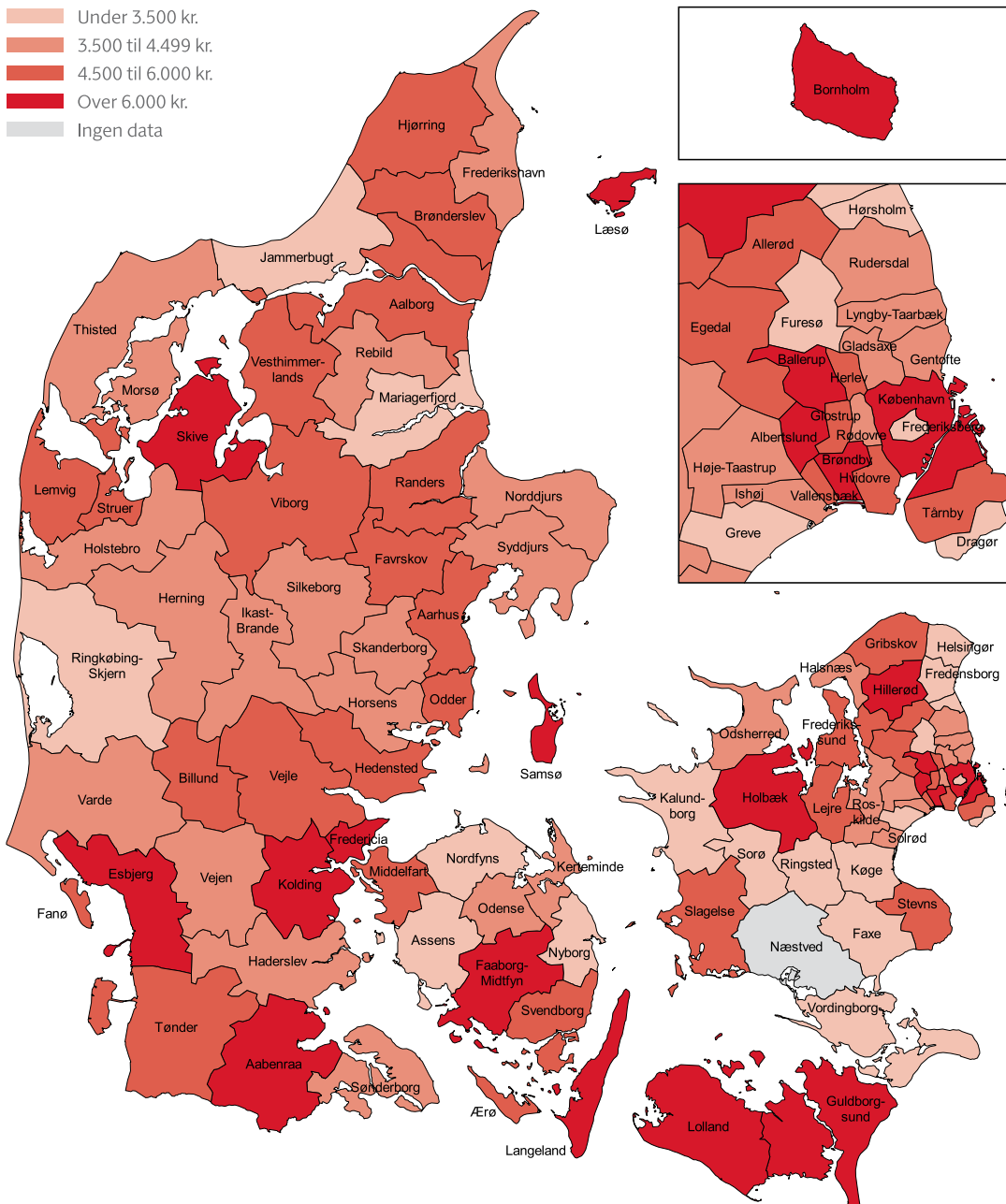


## › Udgifter til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år, 2019, 21-pl

Furesø	1.699	▲
Greve	2.050	▲
Faxe	2.146	▼
Fredensborg	2.280	▲
Hørsholm	2.297	–
Dragør	2.481	▼
Ringsted	2.680	▼
Soro	2.729	▲
Assens	2.775	▲
Vordingborg	2.903	▼
Nyborg	2.933	▲
Nordfyns	3.058	▼
Helsingør	3.081	▲
Frederiksberg	3.131	▲
Mariagerfjord	3.281	▲
Køge	3.303	▲
Ringkøbing-Skjern	3.340	▼
Jammerbugt	3.367	▼
Kalundborg	3.383	▲
Ishøj	3.553	▲
Gentofte	3.581	▲
Vejen	3.602	▲
Varde	3.636	▲
Halsnæs	3.647	▲
Rebild	3.735	▲
Lynby-Taarbæk	3.767	▼
Silkeborg	3.793	–
Odsherred	3.845	▲
Haderslev	3.876	▲
Syddjurs	3.913	▲
Roskilde	3.963	▲
Solrød	3.973	▲
Thisted	3.991	▲
Ikast-Brande	4.041	▲
Odense	4.044	▼
Hoje-Taastrup	4.045	▲
Gladsaxe	4.053	▼
Norddjurs	4.054	▲
Kerteminde	4.084	▼
Skanderborg	4.131	▼
Rudersdal	4.131	▲
Herning	4.136	▼
Horsens	4.185	▼
Frederikshavn	4.269	▼
Morsø	4.299	▼
Sønderborg	4.312	▲
Rødovre	4.348	▼
Holstebro	4.479	▼
Odder	4.588	▲
Fano	4.667	▲
Frederikssund	4.703	▲
Hvidovre	4.710	▼
Slagelse	4.732	▼
Tønder	4.756	▲
Viborg	4.786	▲
Aarhus	4.788	▼
Stevns	4.814	▼
Middelfart	4.847	▲
Lemvig	4.884	▲
Gribskov	4.931	▼
Løjre	4.932	▼
Brønderslev	4.947	▲
Aalborg	4.957	▼
Ærø	5.045	▼
Glostrup	5.064	▼
Allerød	5.076	▲
Struer	5.218	▲
Tårnby	5.235	▼
Herlev	5.251	▼
Vallensbæk	5.297	▼
Randers	5.438	▲
Hedensted	5.520	▼
Egedal	5.538	▼
Billund	5.581	▲
Svendborg	5.587	▼
Hjørring	5.702	▼
Favrskov	5.732	▼
Vesthimmerland	5.971	▼
Vejle	5.981	▼
København	6.004	▼
Fredericia	6.450	▼
Bornholm	6.460	▼
Holbæk	6.635	–
Hillerød	6.667	–
Aabenraa	6.752	–
Ballerup	6.786	▲
Faaborg-Midtfyn	6.821	▲
Langeland	6.890	▼
Samsø	6.997	▲
Esbjerg	7.050	▼
Albertslund	7.249	▼
Brøndby	7.546	▲
Lolland	8.434	▼
Kolding	8.503	▼
Guldborgsund	8.907	▼
Skive	10.765	▼
Læso	11.589	▼
Næstved	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år, 2019, 21-pl



› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til hjemmesygepleje funktion 5.30.28 pr. indbygger over 65 år, 2019. 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik  
Figur: FLIS og Danmarks Statistik

## HVORDAN ER UDVIKLINGEN PÅ GENOPTRÆNINGSSOMRÅDET?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Genoptræning er en vigtig del af den opfølgende indsats efter et sygehusforløb. Kommunerne brugte i 2019 knap 3 mia. kr. på genoptræning. Siden kommunerne overtog genoptræningsopgaven fra sygehusene i 2007, har området været i markant vækst. Den øgede aktivitet på genoptræningsområdet kan aflæses i de kommunale udgifter (sundheds- og servicelov jf. HK4), som fra 2008 til 2019 er steget med ca. 1,1 mia. kr. (21-pl). Det svarer til en stigning på 59 pct. Væksten var i 2019 på cirka 94 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på godt 3 pct. i forhold til 2018. Genoptræningsområdet følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaverne flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen.

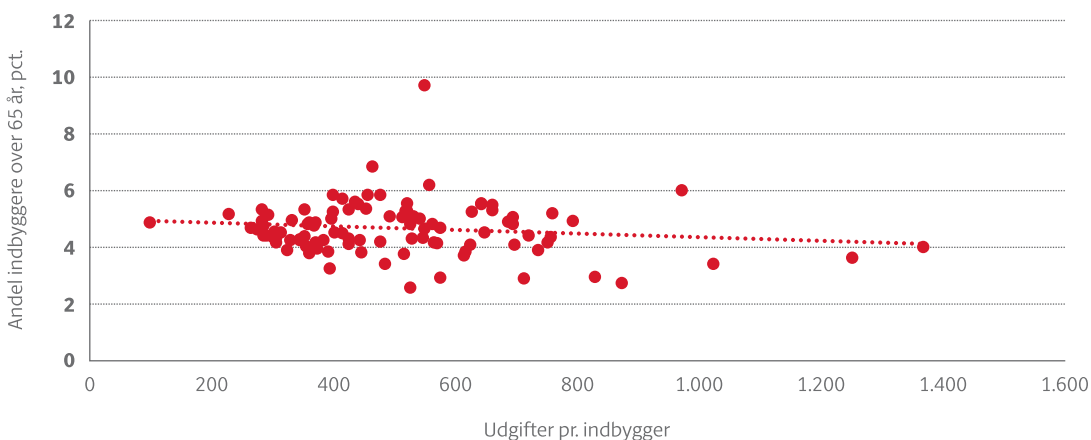
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Kommunerne udvikler genoptræningsområdet, så kommunerne bliver i stand til at varetage flere genoptræningsopgaver. Det kan være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Sammentænker kommunen genoptræningsindsatsen efter sundhedsloven med øvrige genoptrænings- og forebyggelsesindsatser?
- › Er indsatsen helhedsorienteret ift. borgernes øvrige indsats?
- › Der er krav til kommunerne om, at terapeuternes kompetencer skal være forskellige på basalt og avanceret niveau – hvordan sikrer kommunen det?

### HAR ANDELEN AF INDBYGGERE OVER 65 ÅR BETYDNING FOR UDGIFTERNE TIL GENOPTRÆNING?

Figuren viser en relativt stor spredning i udgifterne til genoptræning pr. indbygger på tværs af kommunerne. Der er ikke en entydig sammenhæng mellem udgiftsniveauet og andelen af indbyggere over 65 år, således at kommuner med mange indbyggere over 65 år også har høje udgifter til genoptræning. Det skal bemærkes, at en række andre faktorer har betydning for en kommunes udgifter til genoptræning, herunder kommunens indretning af genoptræningsområdet og sammensætningen af befolkningen i kommunen.

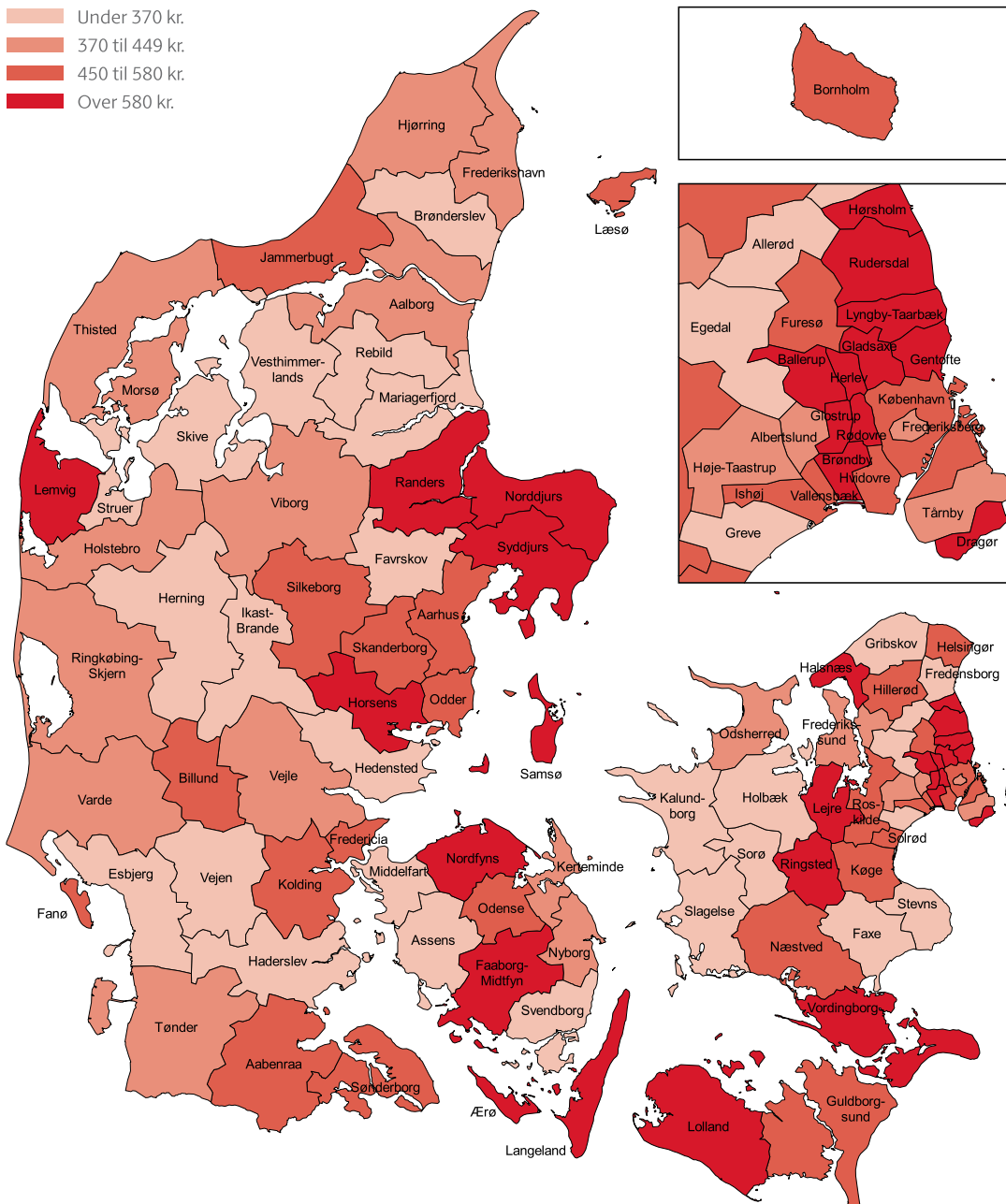


### › Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger, 2019, 21-pl

Esbjerg	99	–
Herrning	230	▲
Greve	264	▲
Slagelse	274	▲
Hedensted	282	▲
Egedal	283	▲
Mariagerfjord	284	▲
Holbæk	287	▼
Haderslev	291	▲
Rebild	294	▼
Assens	300	▲
Brønderslev	303	▲
Kalundborg	306	▲
Middelfart	306	▼
Faxe	313	▼
Struer	325	▼
Skive	330	▲
Ikast-Brande	332	▼
Vesthimmerlands	344	▼
Svendborg	345	–
Favrskov	353	▲
Fredensborg	353	▲
Stevns	355	▲
Vejen	357	▲
Gribskov	360	▼
Allerød	361	▲
Sorø	368	▼
Nyborg	370	▲
Holstebro	371	▲
Kerteminde	373	▲
Fredrikssund	383	▼
Morsø	393	▲
Odsherred	395	▼
Viborg	397	▲
Vejle	400	▲
Frederiksberg	400	▼
Varde	402	▲
Ringkøbing-Skjern	414	▲
Høje-Taastrup	414	▼
Tårnby	425	▼
Tønder	425	▼
Hjørring	426	▲
Aalborg	435	▼
Albertslund	441	▼
Thisted	442	▼
Fredrikshavn	447	▲
Vallensbæk	454	▼
Odense	456	▲
Aarhus	465	▲
Hvidovre	478	▲
Helsingør	478	▼
Bornholm	484	▲
Silkeborg	492	▲
Solrød	513	▲
Guldborgsund	516	▲
Kolding	518	▲
Hilleroed	520	▲
Skanderborg	522	▼
Fredericia	525	▼
Læsø	526	▲
Aabenraa	529	▼
Roskilde	531	▲
Køge	543	▼
Odder	546	▼
Furesø	549	▼
Københavns	549	▲
Ishøj	556	▲
Billund	564	▲
Jammerbugt	565	▼
Sønderborg	571	▲
Næstved	576	▼
Fano	576	▼
Vordingborg	615	▲
Halsnæs	618	▼
Dragør	624	▼
Herlev	627	▲
Rødovre	642	▼
Ringsted	643	▲
Lejre	647	▲
Horsens	661	–
Glostrup	662	▲
Randers	686	▼
Ballerup	696	▼
Lyngby-Taarbæk	696	▲
Norddjurs	697	▲
Samsoe	713	▼
Nordfyns	720	▲
Lemvig	736	▼
Faaborg-Midtfyn	751	▼
Rudersdal	758	–
Brøndby	760	▲
Gentofte	794	▼
Langeland	829	▼
Ærø	874	▼
Gladsaxe	971	▲
Lolland	1.023	▲
Hørsholm	1.251	–
Syddjurs	1.368	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger, 2019, 21-pl



› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning funktion 4.62.82 pr. indbygger, 2019, 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik.  
Figur: FLIS og Danmarks Statistik.

## HVORDAN GÅR DET MED SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE?

### HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Cirka 1,7 millioner danskere – hver tredje af os – lever i dag med en eller flere kroniske sygdomme. Blandt ældre har op mod halvdelen en kronisk sygdom og hver fjerde lider af mere end én kronisk sygdom. De sygdomme, som befolkningen hyppigst dør af er hjertekarsygdom, lungesygdom, kræft, diabetes og demenssygdom. De sygdomme, som flest lider af, er muskelskeletlidelser, migræne og mentale sundhedsudfordringer. Det er disse sygdomme, der er årsag til flest sygedage. Vi lever generelt længere, og det har stor betydning for, at stadig flere får kroniske sygdomme. Sygdommene kan dog i vid udstrækning forebygges – ikke mindst ved ændringer i borgernes livsstil.

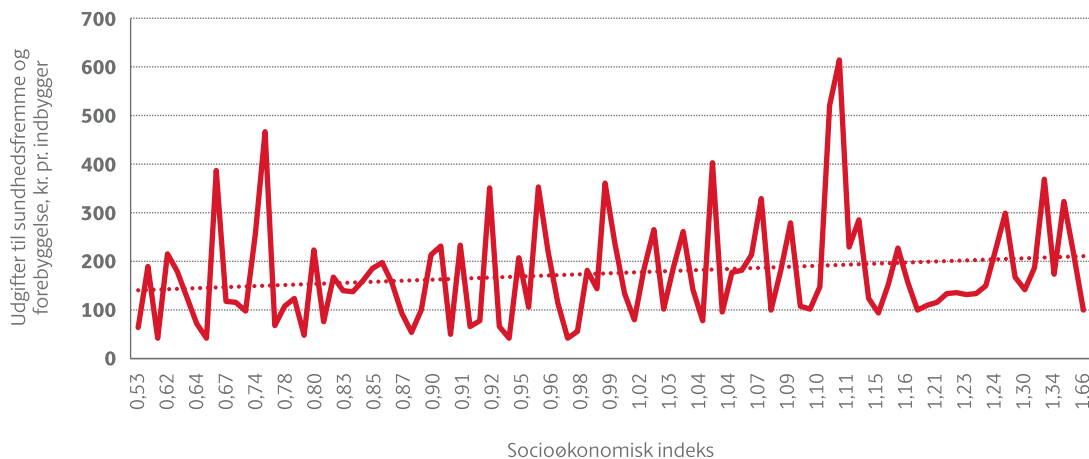
### TIL VIDERE DRØFTELSE

Ryging er den enkeltfaktor, der har størst negativ betydning for folkesundheden, men også fysisk inaktivitet og for meget alkohol har stor betydning for, om borgerne dør tidligt. Desuden kan en betydelig del af muskel- og skeletlidelser forebygges ved at undgå fysisk inaktivitet, overvægt og rygning. Det kan være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Arbejder kommunen bredt med sundhedsfremmende indsatser på tværs af forvaltningsområder?
- Bruger kommunen Sundhedsprofilen aktivt til at arbejde populationsbaseret ift. sundhedsfremme og forebyggelse?
- Bruger kommunen Sundhedsdatastyrelsens forebyggelsespunkter i ift. sundhedsfremme og forebyggelse?

### ANALYSE AF SOCIAL ULIGHEDS SAMMENHÆNG MED UDGIFTERNE

Der er stor social ulighed i sygdom. Borgere med en kort uddannelse dør cirka seks år tidligere end borgere med en lang uddannelse. De får langt oftere lungesygdom, diabetes og hjertekarsygdom, og rammes oftere af misbrug og leversygdom. De har også betydelig oftere muskel- og skeletlidelser og mentale lidelser end den øvrige befolkning. Op imod 2/3 af den sociale ulighed i dødelighed kan tilskrives tobak og alkohol.

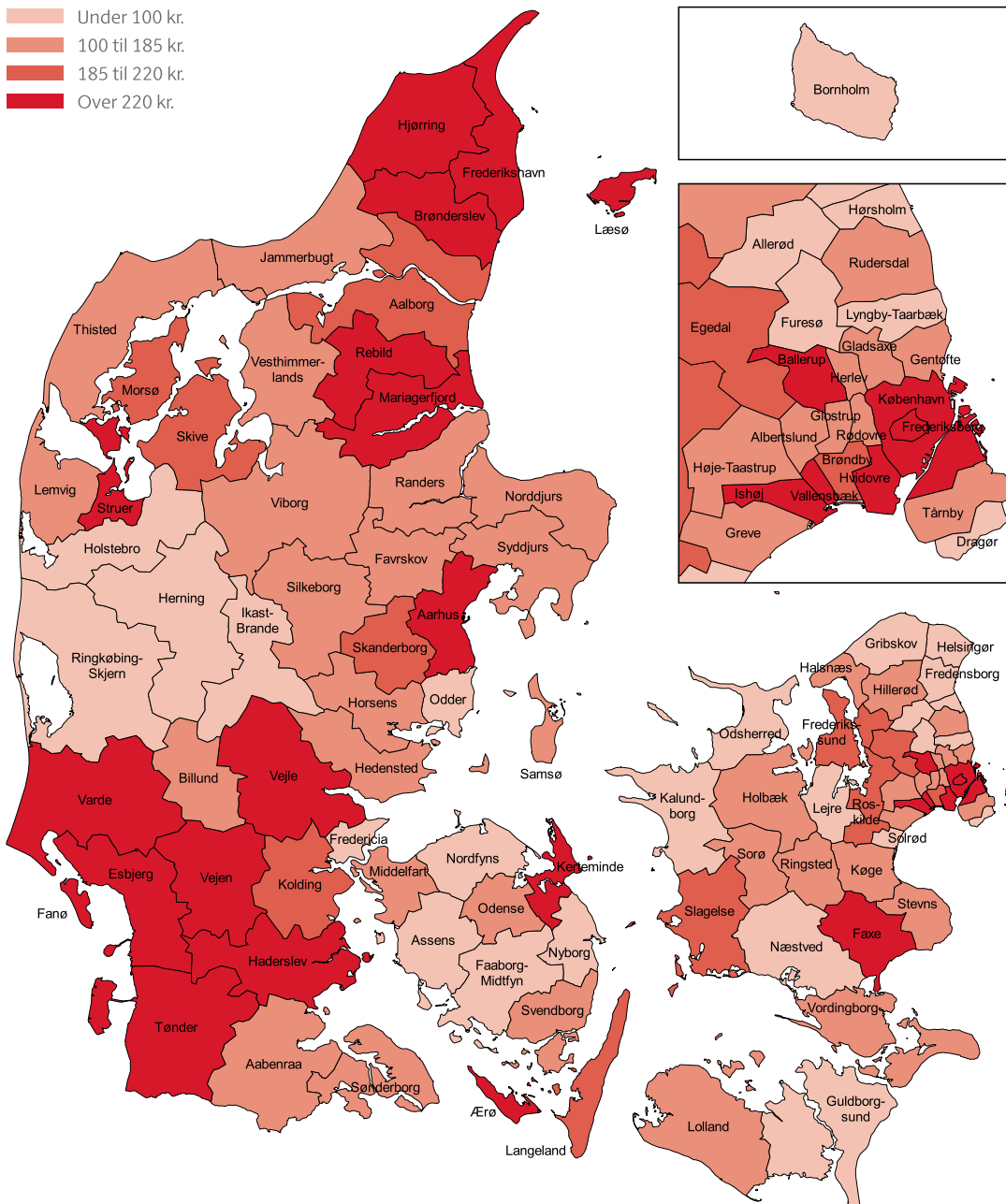


### Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger, 2019, 21-pl

Nordfyns	40	▲
Hørsholm	41	–
Kalundborg	42	▲
Dragør	42	▲
Odder	48	▲
Fredensborg	48	▲
Herning	54	▲
Lejre	56	▼
Allerød	63	▲
Assens	65	▲
Ringkøbing-Skjern	66	–
Furesø	68	▲
Odsherred	71	▼
Gribskov	76	▼
Faaborg-Midtfyn	76	▲
Helsingør	77	▲
Solrød	78	▼
Bornholm	93	▲
Holstebro	93	▲
Guldborgsund	95	▼
Lyngby-Taarbæk	97	▲
Ikast-Brande	98	▲
Nyborg	99	▲
Fredericia	99	▼
Næstved	99	▼
Samso	101	▼
Greve	101	▼
Jammerbugt	105	▼
Hillerød	106	▼
Aabenraa	107	▲
Glostrup	109	▲
Billund	114	–
Sønderborg	115	▲
Favrskov	115	▲
Lolland	117	▲
Holbæk	122	▲
Hedensted	124	▼
Rudersdal	124	▼
Lemvig	130	▲
Norddjurs	133	▲
Høje-Taastrup	134	▲
Herlev	134	▲
Stevns	135	▲
Køge	137	▼
Silkeborg	140	▼
Thisted	142	▼
Tårnby	142	▼
Horsens	144	▼
Viborg	147	–
Halsnæs	149	▼
Ringsted	152	▼
Soro	156	▼
Rødovre	158	▼
Middelfart	160	▲
Syddjurs	168	▼
Vordingborg	168	▼
Albertslund	172	▼
Vesthimmerlands	177	▲
Gentofte	179	▼
Gladsaxe	180	▼
Odense	181	▲
Svendborg	181	▲
Randers	185	▲
Frederikssund	185	▲
Langeland	187	▲
Slagelse	188	▼
Egedal	188	▼
Roskilde	196	▼
Kolding	207	▲
Morsø	213	▼
Skive	214	▼
Skanderborg	215	–
Brøndby	216	▼
Aalborg	219	▲
Frederiksberg	222	▼
Tønder	223	▼
Struer	226	▼
Haderslev	229	▼
Brønderslev	230	▲
Varde	235	▼
Aarhus	237	▼
Vallensbæk	255	▲
Kerteminde	261	▲
Hjørring	265	▼
Frederikshavn	278	▲
Hvidovre	284	▼
Ballerup	298	▲
Ishøj	322	▲
Københavns	328	▲
Mariagerford	351	▼
Vejle	352	▲
Vejle	361	▼
Ærø	369	▲
Rebild	386	▲
Faxe	402	▼
Fanø	467	▼
Læso	521	–
Esbjerg	613	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger, 2019, 21-pl**



› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse funktion 4.62.88 pr. indbygger, 2019. 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik.  
 Figur: FLIS